TROGODIŠNJI PLAN POSLOVANJA
ZA PERIOD 2017-2019.

1. Opći podaci o pravnom licu:

Puni naziv:	Javno komunalno preduzeće "Komrad" društvo sa ograničenom odgovornošću Bihać
Skraćeni naziv:	JKP "Komrad" d.o.o. Bihać
Pravni status:	Društvo sa ograničenom odgovornošću
Adresa/sjedište:	Ivana Frane Jukića 61
Telefon/Fax:	037/318-018; 037/318-025
Mail adresa:	komrad@komrad-bihac.ba
Web stranica:	www.komrad-bihac.ba
Vlasništvo sa strukturom:	Gradsko vijeće Bihać 100 %
Podaci o prvoj registraciji	Rješenje Kantonalnog suda u Bihaću broj U/I-1278/03 od 10.11.2003.godine
Podaci o promjeni oblika organizovanja:	Rješenje Općinskog suda u Bihaću broj U/I-310/05 od 06.12.2005.godine
Matični - registarski broj kod ovlaštenog suda:	1-5082-00
Šifra i naziv registrovane djelatnosti:	38.11 Prikupljanje neopasnog otpada
Identifikacioni broj:	4263371940001
PDV broj:	263371940001
Transakcijski računi:	1020220000044244 Union banka d.d. Sarajevo 1610350014840070 Raiffeisen bank d.d. 3385002206189938 UniCredit bank d.d. 1602010000023060 Vakufska banka d.d. 1322602012809195 NLB banka d.d. Tuzla
Članovi Skupštine:	1. Jasmina Salihović, predsjednik 2. Mirsad Avdić, član 3. Mensur Ćehić, član 4. Enes Žerić, član 5. Alma Kličić, član
Članovi privremenog Nadzornog odbora:	1. Amela Redžić ,predsjednik 2. Mara Đug, član 3. Ajla Ramić, v.d.član
Članovi Odbora za reviziju:	1. Emina Mešić, predsjednik 2. Hamlat Alibegović,član 3. Darija Jakšić,član od 30.03.2016.
Članovi Uprave:	1. Vid Šantić,direktor 2. Indira Hadžimulić, izvršni direktor sektora za ekonomske i zajedničke poslove 3. Mehura Selimović,izvršni direktor sektora za operativno tehničke poslove

I UVOD

Izrada poslovnog plana za period 2017- 2019. godina temelji se na informacijama iz temeljnih financijskih izvještaja iz prethodnog razdoblja i procjeni za nadolazeće trogodišnje razdoblje koji se kvantificiraju u planu.

Svrha izrade poslovnog plana je definiranje ciljeva preduzeća na način da se osiguraju smjernice,motiviraju zaposleni i koordiniraju aktivnosti u Preduzeću kako bi se osiguralo donošenje odluka u svrhu ispunjavanja postavljenih ciljeva svojih organizacionih jedinica i preduzeća u cjelini.

Plan poslovanja,također pomaže u procjeni ostvarenja ciljeva preduzeća,odnosno pojedinih organizacionih jedinica,te usporedbom planiranih i ostvarenih rezultata ocjenjuje se uspješnost kao i moguća poboljšanja.

Kroz plan poslovanja dan je kratak opis svih poslovnih odnosno organizacijskih jedinica,smjernice njihovog djelovanja i planirane aktivnosti i investicije za nadolazeće trogodišnje razdoblje.
Isto tako procijenjeno je poslovanje do kraja 2016.godine,kako bi se planirali prihodi i rashodi za naredno trogodišnje razdoblje prema poznatim financijskim pokazateljima i trendovima poslovanja preduzeća,te planiranim izvorima sredstava financiranja.

JKP „Komrad“d.o.o. Bihać je u 2016.godini napravilo veliki iskorak uvođenjem Sistema upravljanja kvalitetom i spunjavanjem zahtjeva standarda ISO 9001:2015 za oblast:
Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada,selektiranje otpada-reciklažno dvorište,održavanje javne higijene i zelenih površina,usluge pogrebne djelatnosti,zimska služba,upravljanje parkiralištima,tržnicom i pijacom.

Za naredno trogodišnje razdoblje planirano je nastaviti sa informatizacijom poslovnih procesa s ciljem povećanja kvalitete usluge Preduzeća te efikasnijeg rada svih službi. S tim u vezi pripremljen je Poslovnik kvaliteta čija svrha je,

- prezentiranje Sistema upravljanja kvalitetom našim kupcima i poslovnim partnerima
- lakše razumijevanje i provođenje politike i ciljeva kvaliteta od strane zaposlenih u firmi
- pomoć zaposlenicima u definiranju odgovornosti i ovlaštenja u sistemu upravljanja
- pomoć Direktoru u upravljanju firmom i postizanju utvrđenih ciljeva
- stvaranje ambijenta za stalno poboljšanje procesa u firmi

Kako je na osnovu člana 38. Statuta općine Bihać ("Službeni glasnik Općine Bihać broj 9/08 i 13/09), Općinski načelnik Općine Bihać donio Metodologiju za izradu programa rada, finansijskih planova, planova poslovanja, izvještaja o radu i poslovanju i drugih informativnih materijala koji se upućuju općinskom organu uprave i Općinskom vijeću općine Bihać ("Službeni glasnik općine Bihać broj 16/09), koja u sebi sadrže sve bitne činjenice, parametre i ilustracije po osnovu kojih se može cijeniti uspješnost poslovanja, to je ista korištena pri izradi Trogodišnjeg plana poslovanja Javnog komunalnog preduzeća "KOMRAD" d.o.o. Bihać za period 2017 – 2019. godine.

Uprava Društva JKP“Komrad“ d.o.o. Bihać dužna je prema članu 105. Statuta JKP“Komrad“ d.o.o. Bihać,između ostalih prava i obaveza koje ima u vođenju društva,donijeti i Trogodišnji Plan poslovanja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima u Bosni i Hercegovini, na koji Nadzorni odbor daje svoju saglasnost i prosljeđuje ga Skupštini Društva na usvajanje.
Nakon što Skupština usvoji Trogodišnji plan poslovanja uz saglasnost Osnivača, prosljeđuje ga gradskom organu uprave na davanje saglasnosti.

1. Djelatnost i vlasnička struktura

Djelatnost

Javno komunalno preduzeće „Komrad“ d.o.o. Bihać (u daljem tekstu: Preduzeće) čiji je osnivač Gradsko vijeće Bihać (u daljem tekstu: Osnivač), obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa.

Sjedište Preduzeća je u Bihaću, u ulici I.Frane Jukića 61.

Gradsko vijeće Bihać je na 6.sjednici održanoj dana 04.03.2015.godine donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o usklađivanju Odluke o osnivanju JKP“Komrad“ d.o.o. Bihać sa zakonom i dopuni djelatnosti, odnosno oblik organizovanja,firmu,sjedište,osnovni kapital,organe (upravljanje) i poslovanje JKP“Komrad“ d.o.o. Bihać sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH („Službene novine FBiH br. 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12),Zakonm o privrednim društvima („Službene novine FBiH br.23/99,45/00,2/02,6/02,29/03,68/05,91/07,84/08,88/08,7/09,63/10 i 75/13), te vrši dopunu i usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o komunalnoj djelatnosti („Službeni glasnik USK-a“ br. 4/11,11/11,6/12 i 13/12) i Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni glasnik USK-a“ br. 4/12 i 8/14).

Preduzeće je registrovano u skladu sa važećim propisima kod Kantonalnog suda u Bihaću rješenjem broj U/I – 1278/03 od 10.11.2003.godine, s izmjenama upisa kod Općinskog suda u Bihaću rješenjem broj U/I-310/05 od 06.12.2005.godine.

Preduzeće obavlja djelatnost u skladu s djelatnostima upisanim u Registar društva i razvrstanim u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“,broj 64/07 i 80/11),a kako Preduzeće obavlja više djelatnosti razvrstavanje je izvršeno prema djelatnosti koju pretežno obavlja (glavna djelatnost);
Šifra djelatnosti KD BIH 2010: 38.11 Skupljanje neopasnog otpada

Vlasnička struktura

Preduzeće je organizirano kao društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima („Službene novine F BiH“ broj 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) sa 100 % državnim kapitalom.

2. Način organizacije Preduzeća,opis usluga i izvori financiranja

Osnovni akt Društva je Statut, kojim su u skladu sa zakonom uređena pitanja od značaja za pravni status i nastupanja u pravnom prometu,osnovni kapital,upravljanje i statusne promjene društva.

U cilju funkcionalne podjele rada,poslovi iz djelatnosti Društva obavljaju se u okviru organizacionih jedinica Društva koje nemaju svojstvo pravnog lica niti ovlaštenja da samostalno nastupaju u pravnom prometu.

Organi društva su:

Skupština, Nadzorni odbor, Uprava pereduzeća koju čine direktor i dva izvršna direktora kao organi upravljanja, te Odbor za reviziju i Odjel za internu reviziju.

Preduzeće djeluje kao jedinstvena cjelina,a poslovne aktivnosti Preduzeća koje proistječu iz registrirane djelatnosti su slijedeće:

- Prikupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada od građanstva, privrede, ustanova i obrtnika,
- Poslovi javne higijene i zelenila – čišćenje i održavanje javne higijene i zelenila u skladu sa Programom zajedničke komunalne potrošnje,

- Održavanje gradskih i lokalnih ulica i javnih površina u zimskim uvjetima u skladu sa Operativnim programom održavanja u zimskim uvjetima na prostoru grada Bihaća,
- Prikupljanje i selektiranje korisnog otpada
- Održavanja grobalja/ mezarja i vršenje usluga pogrebne djelatnosti,
- Održavanje parking prostora i parking usluge
- Usluge tržnice i pijace

Pregled poslovnih aktivnosti i ostvarenje poslovnih prihoda – izvori financiranja

POSLOVNE AKTIVNOSTI:	**IZVORI I NAČIN FINANCIRANJA:**
I KOMUNALNA DJELATNOST INDIVIDUALNE KOMUNALNE POTROŠNJE	
- Skupljanje,tretiranje i odlaganje komunalnog otpada	iz cijene komunalne usluge - korisnici usluge,fizičke i pravne osobe
- Obavljanje pogrebnih poslova,održavanje groblja/mezarja	iz cijene komunalne usluge od korisnika; iz godišnje naknade za korištenje grobnih/mezarnih mjesta
- Održavanje javnih parking prostora i parking usluge	iz cijene komunalne usluge - korisnici usluge,fizičke i pravne osobe
- Upravljanje i održavanje tržnice na malo-pijaca	iz cijene komunalne usluge od korisnika prodajnih površina
II KOMUNALNE DJELATNOSTI ZAJEDNIČKE KOMUNALNE POTROŠNJE	
- Poslovi javne higijene i zelenila, čišćenje i održavanje javnih površina	iz sredstava koja se obezbjeđuju u budžetu grada na osnovu Programa obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje
- Održavanje gradskih i lokalnih ulica i javnih površina u zimskim uvjetima	iz sredstava koja se obezbjeđuju u budžetu grada na osnovu Operativnog programa radova zimskog održavanja

Preduzeće se financira iz vlastitih i sredstava gradskog budžeta .

JKP Komrad“ d.o.o. Bihać svoje prihode ostvaruje obavljanjem svoje djelatnosti, odnosno naplatom potraživanja od korisnika komunalnih usluga. Od ukupno ostvarenih prihoda 16% čine prihodi koji se naplaćuju iz gradskog budžeta.

Grad Bihać u skladu sa Izjavom o partnerstvu potpisanom između Grada Bihaća i JKP“Komrad“ d.o.o. Bihać daje potporu javnom komunalnom preduzeću putem donacija materijalne imovine, a koju nabavlja iz namjenskih sredstava Ministarstva za građenje,prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK-a,ekološke naknade.
Projekti se realiziraju u sklopu strateškog opredjeljenja grada Bihaća za stvaranje uslova za implementaciju prioritetnih projekata lokalnog upravljanja životnom sredinom, a u cilju jačanja kapaciteta JKP“Komrad“ d.o.o. Bihać za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada i smanjenja količine otpada za konačno odlaganje.
Pored ovih izvora financiranja preduzeće koristi i namjenska sredstva Fonda za zaštitu okoliša i Ministarstva za građenje,prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK-a (ekološke naknade), apliciranjem na javne pozive i izradom projekata koji zadovoljavaju kriterij povoljnog utjecaja na okoliš.

Shema organizacije preduzeća

Unutrašnja organizacija Preduzeća uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Preduzeće planira broj radnika prema važećoj organizacionoj shemi i sistematizaciji radnih mjesta i zadanim ciljevima poslovanja Preduzeća, a u svrhu postizanja obima i kvalitete usluga komunalnih djelatnosti koje preduzeće pruža.

Preduzeće je krajem 2016.godine imalo zaposlenih 123 radnika u radnom odnosu na neodređeno radno vrijeme i 1 radnik u radnom odnosu na odredjeno radno vrijeme ,od čega je 15 radnika sa visokom stručnom spremom (VSS),7 radnika sa višom stručnom spremom (VŠS),19 sa srednjom stručnom spremom (SSS),kvalificiranih (KV) je 37, polukvalificiranih(PK) je 12 i nekvalificiranih radnika (NK) je 34.

Najveće učešće u ukupnoj kvalifikacionoj strukturi odnosi se na PK i NK radnike,koji u ukupnom broju zaposlenih učestvuju sa 37 %, što je opravdano s obzirom na djelatnost kojom se preduzeće bavi.

Polazeći od vrste poslova i potrebe da se na funkcionalnom principu obezbjedi obavljanje srodnih,međusobno povezanih poslova, u preduzeću su utvrđeni osnovni organizacioni dijelovi,službe.

II STRATEGIJA RAZVOJA PREDUZEĆA

POLITIKA UPRAVLJANJA OKOLIŠEM, MISIJA,VIZIJA I CILJEVI DRUŠTVA

Upravljanje i zaštita okoliša je u djelokrugu prenesenih ovlasti za obavljanje komunalnih djelatnosti i podrazumijeva trajno osiguranje kvalitetnog obavljanja istih uz maksimalno poštivanje zaštite okoliša uz trajna poboljšanja,te sprečavanje onečišćenja,brigu o podizanju svijesti o okolišu svojih radnika kao i svih korisnika naših usluga uz poštivanje zakonskih i ostalih obavezujućih propisa i preuzetih obaveza, uzimajući u obzir javni interes zajednice u kojoj poslujemo.
Savjesno provođenje aktivnosti na održavanju čistoće je dio opće kulture stanovanja, ali i zakonska obaveza.

Misija Preduzeća je da će u svom poslovanju posebno poštivati principe zaštite okoliša,javni interes zajednice u kojoj obavlja djelatnost,kontinuirano radeći na edukaciji svih zaposlenih i šire javnosti,vodeći stalnu brigu o zadovoljstvu svojih radnika,kao i korisnika svojih usluga.

Naša vizija je osigurati dostupnost i ekonomsku prihvatljivost svih komunalnih usluga koje obavljamo,kontinuirano radeći na unapređenju postupanja neopasnim komunalnim otpadom i podizanju kvalitete rada stalnim unapređivanjem vlastitih tehničko-tehnoloških i ljudskih resursa uz poštivanje ekoloških principa i zadovoljstva svojih korisnika.

Aktivnosti Društva utvrđene su Zakonom o komunalnoj djelatnosti i Odlukom o komunalnom redu.
Na osnovu postojećeg nivoa usluga koje pružamo našim korisnicima, te na osnovu trenutne opremljenosti sredstvima rada, Preduzeće je za period 2017 – 2019.godina utvrdilo vlastite ciljeve i strategiju razvoja Preduzeća.

Osnovni razvojni ciljevi Preduzeća za slijedeće trogodišnje poslovno razdoblje

Trajni cilj je organizirati rad Preduzeća na način da optimalno upravljamo svim segmentima poslovanja,što možemo postići aktivnim praćenjem poslovanja,analizom uočenih slabosti i donošenjem ciljeva djelovanja.

Ciljevi koji su zajednički za sve organizacione jedinice su:

- Povećanje ukupne efikasnosti poslovanja i praćenje troškova;
- Unapređenje odnosa i komunikacije sa korisnicima naših usluga;
- Održavanje financijske stabilnosti,koja će se provoditi putem slijedećih aktivnosti
    - pravovremenim fakturisanjem izvršenih usluga
    - stalnim ažuriranjem baze korisnika
    - poduzimanjem svih raspoloživih mjera naplate
    - racionalizacijom i stalnom kontrolom troškova u svim segmentima poslovanja
- uvođenje sistema za unapređenje poslovanja i modernizaciju i proširenje postojećih djelatnosti i stvaranje pretpostavke za postavljanje nove razvojne vizije i strateških ciljeva za uvođenje novih djelatnosti u opis poslovanja Preduzeća;
- kontinuirana edukacija zaposlenih.

U nastavku se navode naši osnovni razvojni ciljevi po organizacionim jedinicama, koji čine osnovne smjernice budućeg razvoja JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać.
Za svaku godinu se po ovim ciljevima utvrđuju aktivnosti i prioriteti kroz politiku zapošljavanja, program rada i financijski plan.

Planirani ciljevi organizacione jedinice Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada;

Osnovni poslovni cilj ove organizacione jedinice su provođenje aktivnosti na prikupljanju i odvozu komunalnog otpada,održavanju lokacije za privremeno odlaganje otpada kao i provođenje ostalih aktivnosti koje se odnose na postupanje sa komunalnim i ostalim vrstama otpada na području grada Bihaća i u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti upravljanja otpadom.

Preduzeće planira ostvarenje poslovnih ciljeva postići na slijedeći način:

- uspostaviti uslugu prikupljanja i odvoza komunalnog otpada na način da se obuhvati 100 % domaćinstava do kraja 2019.godine;
- podizanje javne svijesti stanovništva o problematici upravljanja otpadom intenzivnom suradnjom sa korisnicima usluga;
- radnim angažovanjem zaposlenih u Preduzeću;
- upotrebom namjenske mehanizacije i komunalne opreme;
- nabavkom nove mehanizacije i opreme;
- nabavkom adekvatnih posuda za otpad;
- u suradnji sa lokalnom zajednicom uspostaviti sistem organizovanog odvoza kabastog i opasnog otpada, što je uslov za zdrav život i nesmetano funkcionisanje grada;
- stvoriti uvjete za sanitarna odlaganja otpada čiji bi se kapacitet mogao koristiti najmanje narednih 5 godina;
- ukloniti nelegalna odlagališta otpada i sanirati područja na kojima su se nalazila.

Planirani ciljevi organizacione jedinice Reciklaža:

- razvijati sistem prikupljanja i selektiranja ambalažnog otpada u cilju smanjenja zagađivanja životne sredine,čuvanja prirodnih resursa i unapređenje upravljanja otpadaom;
- edukacijom korisnika usluga upoznati ih sa prednostima selektivnog prikupljanja otpada i koliki ima značaj za komunalnu djelatnost (smanjenje otpada);
- dovršetak izgradnje reciklažnog dvorišta za privremeni prihvat selektiranog otpada;
- nabavka opreme za reciklažno dvorište.

Planirani ciljevi organizacione jedinice Javna higijena i zelenilo:

Osnovni cilj ove organizacione jedinice je aktivno sudjelovanje u svim aktivnostima na uređenju grada u skladu sa razvojem grada Bihaća, uz saradnju lokalne zajednice i stanovništva.

Poslovni ciljevi planiraju se ostvariti na slijedeći način :

- poboljšavanjem kvalitete usluge uvođenjem savremenije tehnologije,
- čišćenje ulica, trgova i drugih javnih površina obavljat će se cijele godine u suradnji sa gradskim strukturama, lokalnim zajednicama i stanovništvom. Aktivnosti će se prilogođavati vremenskim prilikama, temperaturama i godišnjim dobima,
- U suradnji sa inspekcijskim organima i dalje će se provoditi aktivnosti na uklanjanju nepravilno odloženog komunalnog otpada. Ovakva mjesta se uobičajeno nazivaju „ divlje deponije“ i predstavljaju veliku opsanost za sredinu i životni ciklus.

Održavanje javnih površina u zimskim uvjetima planira se ostvariti na slijedeći način :

- godišnjim Operativnim programom radova zimskog održavanja (gradskih ulica, dijela javnih površina, lokalnih i nekategoriziranih cesta na području grada Bihaća) planiraju se aktivnosti redovnog održavanja javnih površina u zimskim uvjetima,
- zimsko održavanje odvijat će se prema stepenu pripravnosti i listama prioritetnih ulica za čišćenje. Pripravost radnika i mehanizacije će se određivati prema vremenskim prilikama i prognozama,
- za potrebe zimske službe, planira se nabavka savremenih mašina sa priključcima i alatima što će omogućiti efikasno struganje snijega, odbacivanje na dovoljnu udaljenost i stvaranje uslova za neometano odvijanje saobraćaja, te povećanje vlasite mehanizacije,

Planirane aktivnosti na Tržnici i pijaci su slijedeće :

- povećati broj zakupaca i korisnika na tržnici-pijaci,
- održavati pijacu-tržnicu u skladu sa zakonskim propisima,odnosno sa minimalnim uslovima stručne i tehničke osposobljenosti

Glavni ciljevi organizacije i naplate parkiranja su:

- kontinuirano podizanje kvalitete kontrole naplate usluga
- uvođenje novih tehnologija
- povećanje stepena iskorištenosti postojećih parking prostora,
- proširenje parking prostora,povećanjem broja parking mjesta
- razvoj i održavanje informacionog sistema za naplatu parkiranja „SMS4parking“,kao kompletnog softverskog rješenja za naplatu i kontrolu parkiranja u urbanim sredinama

U organizacionoj jedinici ''Pogrebna djelatnost'' planiraju se slijedeće aktivnosti :

- podizanje kvalitete redovnog i investicijskog održavanja groblja/mezarja na višu razinu
- usmjeravanje na kontinuirano podizanje i kontrolu kvalitete svojih usluga,unapređenjem vlastitih tehničko-tehnoloških i ljudskih resursa
- kontinuirano unapređenje kvalitete vlastite izgradnje i prodaje grobnih/mezarnih mjesta
- dovrsetak izgradnje komemorativnog objekta

III OPERATIVNI PROGRAM RADA ZA PERIOD 2017-2019.GODINA

Operativni plan rada predstavlja osnovu planiranja, pokretanja,organiziranja,vođenja,razvijanja i kontrole poslovnih aktivnosti tokom narednog trogodišnjeg perioda.
Naime, samo pažljivim planiranjem i analiziranjem svih važnih dijelova poslovanja mogu se postići bolji rezultati Preduzeća.

1. ORGANIZACIONA JEDINICA PRIKUPLJANJA I ODVOZA KOMUNALNOG OTPADA

Sistem upravljanja otpadom u Gradu Bihaću je u nadležnosti Grada, a za upravljanje otpadom zaduženo je Preduzeće.
Aktivnosti organizacione jedinice „Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada“ odnose se na prikupljanje i odvoz komunalnog otpada,sanacija i tretman deponije „Gorjevac-Kruškovača“ kao i svi ostali poslovi koji se odnose na postupanje sa komunalnim i drugim vrstama otpada.

Sredstva koja se koriste u obavljanju poslova transporta komunalnog otpada su specijalizirana motorna vozila i to 6 kamiona autosmećara i 1 kamion smopodizač. Ukupan broj posada na kamionima autosmećarima iznosi 6,a posadu čine 1 vozač i 2 pomoćna radnika. Za tretman otpada na deponiji se koristi radna mašina buldozer gusjeničar.
U organizacionoj jedinici „Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada“ radi 27 radnika,od kojih je 10 vozača,2 rukovaoca radnim mašinama i 14 pomoćnih radnika.Poslovnom jedinicom rukovodi Poslovođa jedinice.

U okviru organizacione jedinice je i Mehaničarska radiona sa 2 zaposlena mehaničara.

Organizirano sakupljanje i odvoz komunalnog i drugog neopasnog otpada vrši se prema Planu skupljanja i transporta komunalnog otpada grada Bihaća koji je sačinjen u skladu sa Odlukom o načinu postupanja sa komunalnim otpadom na području grada Bihaća, sedam dana u sedmici. Usluga odvoza otpada pruža se stanovništvu grada Bihaća na području gdje postoje tehnički uvjeti da vozila Preduzeća mogu nesmetano prići i preuzeti otpad. Odvoz otpada organiziran je tako da se vrši jednom nedeljno u najvećem broju naselja, osim u užem najurbanijem dijelu grada gdje se prikupljanje i odvoz vrši svakodnevno. Otpad se prikuplja u 35 mjesnih zajednica Grada Bihaća,s tim da se u dvije mjesne zajednice Zavalje i Skočaj prikupljanje i odvoz otpada neodvija na način utvrđen Planom skupljanja i transporta komunalnog otpada grada Bihaća,nego se postavljaju veliki kontejneri i isti se odvoze po nalogu Zavoda za prostorno uređenje,odnosno po pozivu.

Pokrivenost sakupljanja otpada Grada Bihaća iznosi oko 98% teritorije, a usporedbe radi pokrivenost sakupljanja i deponovanja otpada na nivou FBiH nije dostigla taj nivo.

Poslovi prikupljanja i deponovanja otpada obavljaju se na osnovu važećih zakonskih propisa:

- Zakon o upravljanju otpadom Federacije BiH;
- Zakon o zaštiti okoliša Federacije BiH;
- Zakon o komunalnim djelatnostima USK;
- Zakon o upravljanju otpadom USK;
- Odluka o načinu postupanja sa komunalnim otpadom na području općine Bihać;
- Odluka o komunalnom redu grada Bihaća;

- Odluke o načinu formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga individualne komunalne potrošnje.

Tabela 1. Tabelarni pregled ostvarenih količina prikupljanjenog otpada za period I-X/2016. godine sa procjenom do kraja 2016.godine i planirane količine za period 2017- 2019. /procjena rasta količina/

r/b	Opis	Jed. mj.	Ostvarena/ procijenjena količina 2016.	Planirana količina 2017.	Ind.	Planirana količina 2018.	Ind.	Planirana količina 2019.	Ind.
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Količina prikupljenog otpada od domaćinst.	tona	12200	12200	100	12320	101	12440	101
2.	Količina prikupljenog otpada od privrede,usta nova i obrtn.	tona	4000	4000	100	4060	101,5	4100	101

U cilju planiranja upravljanja otpadom na području Grada Bihaća, pretpostavljeno je da će u planskom periodu od 2017 – 2019. godina količina otpada rasti za oko 1 % godišnje.

U slijedećem tabelarnom pregledu daje se procjenjeni broj korisnika komunalnih usluga odvoza i deponovanja otpada u 2016. godini i planirani broj korisnika komunalnih usluga u periodu 2017 – 2019. godine prema kategorijama korisnika.

Tabela 2. Tabelarni prikaz planiranog broja korisnika usluge odvoza otpada za perod 2017 – 2019.

R.br.	Kategorija korisnika	Jed. mj.	Ostvareno/ procijenjeno 2016.	Plan 2017.	index	Plan 2018.	index	Plan 2019.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Individualna stanovanja	Domaćinstva	12360	12360	100	12400	100,32	12460	100,48
2.	Kolektivna stanovanja	Domaćinstva	3950	4000	101	4120	103	4230	102,67
3.	Privreda i ustanove	Broj Korisnika	995	995	100	1000	100,5	1010	101
4.	Obrtnici	Broj koisnika	258	258	100	270	104,65	280	103,70

Utvrđene cijene komunalnih usluga u nadležnosti su i pod kontrolom Osnivača.

Sadašnja politika cijena u oblasti upravljanja otpadom na području grada Bihaća za individualno i kolektivno stanovanje, temelji se na paušalno utvrđenim naknadama i naplaćuju se po domaćinstvu. Pravnim i fizičkim licima koji obavljaju djelatnost, naknada se naplaćuje prema zapremini kanti i kontejnera i broju odvoza u toku mjeseca.

Politika cijena je takva da se utvđenom naknadom ne pokrivaju stvarni troškovi. Iz ostvarenih prihoda, čak i u slučaju 100% naplate, ne omogućuje se razvojna politika Preduzeća.

b) Aktivnosti na sanitarnoj deponiji

Otpad sa područja Grada Bihaća se odlaže na deponiju Gorjevac – Kruškovača. Površina na kojoj se trenutno odlaže otpad iznosi cca 5.000 m^2. Na ovu deponiju se odlaže otpad od domaćinstava i industrijski otpad, kojeg je strukturalno tesko odrediti, a što u budućnosti zahtijeva poseban tretman koji ne bi bio vezan za postojeće odlagalište otpada.
Oko deponije postoji zaštitna ograda sa vidljivo istaknutim znacima upozorenja i zabrane pristupa. Od mehanizacije i opreme na deponiji se nalazi buldozer gusjeničar.

S obzirom na trenutno stanje i tehnologiju koja se primjenjuje, deponija „Gorjevac – Kruškovača“ spada u odlagališta gdje se vrši polu – kontrolirano odlaganje. To znači da se otpad odlaže na za to predviđena mjesta,te se vrši sukcesivno prekrivanje deponije, nabijanjem posipnog materijala odgovarajućom mehanizacijom.Stalnim praćenjem stanja na deponiji po potrebi se angažira veliki bager gusjeničar sa čekićem za razbijanje kamena,kako bi se formirao put za pristup i platforma za istresanje smeća. Procjenjuje se, a na osnovu prikupljenih količina otpada, da će se odlagalište moći koristi još dvije do tri naredne godine.

JKP "Komrad" Bihać u skladu sa Planom prilagođavanja deponije "Gorjevac-Kruškovača" je u prethodnom periodu izvodio radove kopanja kanala i postavljanja cijevi oko tijela deponije u cilju skupljanja otpadnih voda, zatim sabijanje bočnih strana deponije i prekrivanje aktivnog dijela deponije sa inertnim materijalom, proširenju i ravnanju pristupnog puta deponiji kao i pravljenju rampi za odlaganje i istresanje otpada iz sabirnih vozila.

Operativni troškovi deponije uključuju troškove vozila, postrojenja, opremu, radnike na deponiji i potrošni materijal kao što je nasipni materijal, troškove dovoza posipnog materijala, radne snage i sl.

Podaci dani u tabeli o prikupljenom otpadu, podrazumjeva se da će biti i deponovani. Planira se da će količine otpada koje će biti deponovane rasti 1 % godišnje u planskom periodu.

b) Aktivnosti sakupljanja krupnog otpada

Krupnim otpadom smatraju se čvrsti otpaci koji nastaju u stanovima,zajedničkim prostorijama stambenih zgrada,poslovnim prostorijama,garažama i dvorištima,a koji se po svojoj veličini, količini ili postanku ne smatraju kućnim smećem. To su: kućanski aparati,pokućstvo,sanitarni uređaji,kartonska ambalaža u većim količinama ili većim dimenzijama,olupine vozila,te njihovi dijelovi,kao i otpaci građevinskog materijala i šuta.
Krupni otpad se deponuje na posebno utvrđene lokacije uz plaćanje posebne naknade za usluge vanrednog odvoza. Odvoz krupnog otpada vrši se u određene dane koje odredi JKP“Komrad“ d.o.o. Bihać,a isti je zabranjeno odlagati u posude za komunalni otpad i na mjesta koja nisu za to predviđena. Međutim, ovo Preduzeće prikuplja i odvozi krupni otpad i u svim drugim prilikama,po pozivu predstavnika mjesnih zajednica ili po nalogu Zavoda za prostorno uređenje grada Bihaća.

Sve količine krutog otpada koje preduzeće ne odveze završavaju na divljim deponijama. Divlje deponije predstavljaju konstantnu opsanost za pojavu različitih oblika zaraze, epidemija i zagađenja.
Naročito velike količine otpada pojavljuju se u kolektivnim stanovanjima/zgrade, kada građani odlažu krupni otpad neprimjereno, pored kontejnera za odlaganje kućnog otpada. Strukturu odloženog krupnog otpada čine stari namještaj, zamjenjene sanitarije, zamjenjeni prozori, vrata, piljevina , šljaka i drugi kruti otpad.
Ukoliko se ne uspostavi planirani kontinuitet prikupljanja i zbrinjavanja krutog otpada, neugledne deponije pored kontejnera ili odlaganje na divljim deponijama stvarat će vrlo lošu sliku grada, a nesistematičan odvoz nagomilanog otpada stvara problem Preduzeću i na odlagalištu.

ORGANIZACIONA JEDINICA RECIKLAŽA

Rad organizacine jedinice Reciklaža temelji se na :

- Zakonu o zaštiti okoliša Federacije BiH
- Zakonu o upravljanju otpadom Federacije BiH
- Pravilnik o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom Federacije BiH

Kad se govori o upravljanju otpadom,selektiranje prikupljenog otpada jedan je od prioriteta Preduzeća. Iskorištavanje,odnosno upotreba otpada obavlja se na način da se vrši odvojeno prikupljanje otpada na samom mjestu nastajanja,a provodi se odvojenim prikupljanjem raznih vrsta otpada putem eko otoka i sličnim akcijama,gdje se raznovrsni otpad prikuplja u zasebne posude namijenjene određenoj vrsti otpada.

Doveženi korisni otpad (karton,PET ambalaža,najlon,stretch folija,tetrapak,staklo) od privrednih,proizvodnih i uslužnih djelatnosti,ustanova,škola kao i stanovništva sa područja grada Bihaća se putem prese sabija i balira na željenu zapreminu i težinu.

Izgradnjom objekta Reciklažnog dvorišta-poluotvorenog tipa za privremeni smještaj selektiranog otpada kojeg je Grad Bihać izgradio iz namjenskih sredstava Ministarstva za građenje,prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK (ekološke naknade) s ciljem jačanja tehničkih kapaciteta Preduzeća,stvorena je pretpostavka za dalji razvoj ove organizacione jedinice.

Naredna faza je završetak objekta Reciklažnog dvorišta i opremanje istog transportnom trakom (reciklažni sto) za selektiranje otpada gdje će se djelomično pomiješani otpad razdvajati po vrsti,koji se onda privremeno skladište do isporuke prerađivaču takve vrste otpada.
Na ovaj način direktno se smanjuje količina otpada koja se trajno odlaže na samo odlagalište,a izdvojeni otpad vraća se kao sirovina.

Organizaciona jedinica Reciklaža planira u period 2017-2019.godina prikupiti slijedeće količine ambalažnog otpada:

Tabela 3.

R/br	Naziv sirovine	Jed. mj	Ostvareno/ procijenjeno za 2016.	Planirano 2017.	Ind.	Planirano 2018.	Ind.	Planirano 2019.	Ind.
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Karton	tona	168	180	107	190	105	200	105
2.	PET ambalaža	tona	48	55	114	60	109	65	108
3.	Najlon bijeli i šareni	tona	12	14	116	16	114	18	112
4.	Stretch folija	tona	12	14	116	15	107	16	106
5.	Tetrapak	tona	26	27	104	28	104	29	104
6.	Staklo	tona	6	10	167	12	120	14	116
7.	Papir(arhiva)	tona	7	7	100	7	100	7	100
UKUPNO:			279	307		328		349	

ORGANIZACIONA JEDINICA JAVNA HIGIJENA I ZELENILO

Program usluga organizacione jedinice Javna higijena i zelenilo usaglašava se godišnje sa Zavodom za prostorno uređenje Bihać kroz programe :

- **Operativni program komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje na području grada Bihaća**
- **Opreativni programa radova zimskog održavanja**

Operativnim programom zajedničke komunalne potrošnje obuhvaćeni su poslovi javne komunalne higijene održavanjem čistoće na javnim površinama,održavanje javnih zelenih površina, održavanje grobalja, higijeničarske poslove, odvoz krupnog otpada, održavanje slivnika.

Operativni program zimskog održavanja obuhvata poslove redovnog održavanja gradskih ulica,dijela javnih površina,lokalnih i nerazvrstanih cesta na području grada Bihaća u zimskim uvjetima i traje u vremenskom periodu od 15.11. tekuće godine do 15.03. naredne godine .

Djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje regulisane su Zakonom o komunalnim djelatnostima USK,Odlukom o komunalnom redu grada Bihaća,te Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja BiH.

Program usluge javne komunalne higijene

Program se odnosi na usluge čišćenja i održavanja javnoprometnih sobraćajnica ručno, mašinski, kupljenje otpada sa javnih površina,odvođenje atmosferskih i drugih voda sa javnih površina,održavanje spomen obilježja i grobalja-mezarja,obavljanje higijeničarske službe,održavanje objekata i uređaja javne urbane opreme,odvoz krupnog otpada.

1. Održavanje čistoće na javnim površinama

Pod održavanjem čistoće na javnim površinama podrazumijeva se čišćenje i pranje asfaltiranih,betonskih,popločanih i zelenih javnih površina,sakupljanje,transport,tretman i odlaganje komunalnih otpadaka sa javnih površina.
Program održavanja čistoće javnih površina sačinjen je po prioritetima i u zavisnosti od sedmične, odnosno mjesečne učestalosti čišćenja .

Javne površine (kolovozi,trotoari,trgovi) prema njihovom značenju,stepenu zaprljanja i učestalosti čišćenja,razvrstane su po zonama:

Tabela 4.

Prioritet	**Mjesečna učestalost čišćenja**
„E“ zona	5 puta sedmično mašinski, 5x ručno i 5x pometačica,2x sedmično pranje ljeti
I Zona	2x sedmično ručno i mašinsko čišćenje i 2x pranje u ljetnom periodu
II Zona	1x sedmično ručno i mašinsko čišćenje i 1x mjesečno pranje u ljetnom periodu
III Zona	1x mjesečno čišćenje i 1x mjesečno mašinsko pranje u ljetnom periodu
IV Zona	1x mjesečno čišćenje i 1x mjesečno mašinsko čišćenje i 1x pranje u ljetnom periodu

Podaci iz tabele ukazuju da će se učestalost ručnog čišćenja kretati do 20x mjesečno, na području ulice Bosanska, Trga Džemaludina Čauševića i ulica Miroslava Krleže.

Ručno čišćenje obavlja 13 izvršioca,koji su raspoređeni po zonama,svakodnevno,radnim danima,a praznikom i nedjeljom određuje se dežurstvo po zonama. Program je rađen na bazi tekuće godine.

Ručnim održavanjem planirane su radne aktivnosti po zonama koje se daju u tabelarnom pregledu.

Tabela 5. Pregled planiranih aktivnosti na ručnom održavanju javnih površina 2017 – 2019.

r/b	**Prioriteti**	**Jed. mj.**	**Ostv./proc. 2016.**	**Planirano 2017.**	**Index**	**Planirano 2018.**	**index**	**Planirano 2019.**	**index**
	1	**2**	**3**	**4**	**4:3**	**5**	**5:4**	**6**	**6:5**
1.	„E“ zona	m^2	54.000	54.000	100	54.000	100	54.000	100
2.	I Zona	m^2	1.392.550	1.392.550	100	1.392.550	100	1.392.550	100
3.	II Zona	m^2	360.375	360.375	100	360.375	100	360.375	100
4.	III Zona	m^2	189.420	189.420	100	189.420	100	189.420	100
5.	IV Zona	m^2	540.048	540.048	100	540.048	100	540.048	100
	podhodnik	m^2	67.500	67.500	100	67.500	100	67.500	100
	U k u p n o		2.603.893	2.603.893	**100**	2.603.893	**100**	2.603.893	**100**

U narednom trogodišnjem periodu aktivnosti vezane za ručno održavanje javnih površina ostaju na istom nivou.

Mašinsko održavanje čistoće javnih površina

Planirani pregled prioriteta mašinskog čišćenja javnih površina bit će slijedeći :

Tabela 6.

Prioritet	**Mjesečna učestalost čišćenja**
Zona „E“	16 X
Zona I	8 X
Zona II	4 X
Zona III	2 X
Zona IV	1 X

Iz tabelarnog pregleda se vidi da je učestalost čišćenja od 16 puta do 1 put u toku mjeseca. Mašinskim čišćenjem obuhvaćene su površine kolovoza i tratoara koje su prikazane u tabeli.

Tabela 7. Tabelarni pregled planiranih aktivnosti na mašinskom čišćenja javnih površina po prioritetima za period 2017- 2019.

r/b	**Prioriteti**	**Jed. mj.**	**Ostv./proc. 2016.**	**Planirano 2017.**	**index**	**Planirano 2018.**	**index**	**Planirano 2019.**	**Index**
	1	**2**	**3**	**4**	**4:3**	**5**	**5:4**	**6**	**6:5**
1.	Zona „E“	m^2	2.798.890	2.798.890	100	2.798.890	100	2.798.890	100
2.	Zona I	m^2	4.000.000	4.000.000	100	4.000.000	100	4.000.000	100
3.	Zona II	m^2	550.000	550.000	100	550.000	100	550.000	100
4.	Zona III	m^2	700.000	700.000	100	700.000	100	700.000	100
5.	Zona IV	m^2	54.000	54.000	100	54.000	100	54.000	100
6.	Ručna pometačica		1.000.000	1.000.000		1.000.000		1.000.000	
	Ukupno :		9.102.890	9.102.890	**100**	9.102.890	**100**	9.102.890	**100**

U periodu 2017-2019. godine u odnosu na 2016. godinu planira se aktivnost mašinskog čišćenja površina po prioritetima da se zadrži na istom nivou.

Pranje javnih površina

Pranje javnoprometnih površina obuhvata javne površine, kolovoze i trotoare. Program rada utvrđen je po prioritetima u zavisnosnoti mjesečne učestalosti pranja površina.

Tabela 8. Planirani pregled pranja javnih površina po prioritetima bit će slijedeći :

Prioriteti	**Mjesečna učestalost pranja janih površina**
Zona „E“	4 X
Zona I	4 X (4 mjeseca godišnje)
Zona II	4 X (1 mjesec godišnje)
Zona III	
Zona IV	

Iz tabelarnog pregleda je vidljivo da se planira učestalost pranja od 4 puta mjesečno u zoni „E“ do pranja u jednom mjesecu godišnje u zoni II / četiri sedmice.

Tabela 9. Planirani pregled pranja javnih površina po prioritetima u periodu 2017 – 2019.

Prioriteti	**Jed. mj.**	**Ostv./proc. 2016.**	**Planirano 2017.**	**Ind.**	**Planirano 2018.**	**Ind.**	**Planirano 2019.**	**Ind.**
1	**2**	**3**	**4**	**4:3**	**5**	**5:4**	**6**	**6:5**
Zona „E“	m^2	440.000	440.000	100	440.000	100	440.000	100
Zona I	m^2	480.000	480.000	100	480.000	100	480.000	100
Zona II	m^2	580.000	580.000	100	580.000	100	580.000	100
Zona III	m^2	230.000	230.000	100	230.000	100	230.000	100
Zona IV	m^2	260.000	260.000	100	260.000	100	260.000	100
U k u p no		1.990.000	1.990.000	**100**	1.990.000	**100**	1.990.000	**100**

4. **Kupljenje otpadaka**

Tabela 10. Pregled javnih površina po proritetima bit će slijedeći:

Prioritet	**Mjesečna učestalost kupljenja otpada**
Zona „E“	Svaki dan
Zona I	4 X sedmično
Zona II	4 X sedmično
Zona III	4 X sedmično
Zona IV	4 X sedmično

Tabela 11. Tabelarni planirani pregled kupljenja otpadaka na javnim površinama po prioritetima

r/b	Prioriteti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2016.	Planirano 2017.	index	Planirano 2018.	index	Planirano 2019.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Zona „E“	m^2	346.000	346.000	100	346.000	100	346.000	100
2.	Zona I	m^2	1.563.000	1.563.000	100	1.563.000	100	1.563.000	100
3.	Zona II	m^2	1.093.000	1.093.000	100	1.093.000	100	1.093.000	100
4.	Zona III	m^2	530.000	530.000	100	530.000	100	530.000	100
5.	Zona IV	m^2	485.000	485.000	100	485.000	100	485.000	100
	Ukupno :		4.017.000	4.017.000	100	4.017.000	100	4.017.000	100

Plan kupljenja otpada sa javnih površina u 2017-2019. godini planira se zadržati na istom nivou kao i u 2016. godini.

Plan održavanja javnih zelenih površina

I tokom narednih godina Preduzeće planira održavanje i unapređenje već dostignutog nivoa uređenosti zelenih površina u gradu Bihaću. Planirane aktivnosti podrazumjevaju slijedeće :

- redovno održavanje javnih zelenih površina (košenje travnjaka, održavanje parkovnih staza i šetnica,održavanje drveća, održavanje grmlja, održavanje cvijetnih nasada u gredicama i žardinjerama),
- ostale radove (održavanje urbanog mobilirija, održavanje dječijih i sportskih igrališta u gradu, interventno djelovanja) i
- nabavku sadnog i ostalog materijala.

Održavanje travnjaka obuhvata ručno i strojno košenje,grabljanje,čišćenje od otpadaka,prihranu i obnovu zatravnjenih površina. Ručno čišćenje javnih zelenih površina obavlja se svakodnevno na svim površinama. Održavanje i njega travnjaka započinje sa početkom vegetacije,te se obavlja kontinuirano do prvog mraza.
Održavanje drveća će se izvoditi prema planu održavanja,a prioritet će imati stabla koja prijete sigurnosti građana i oštećenju materijalnih dobara.Održavanje drveća obuhvata korektivno,oblikovno i interventno orezivanje,uklanjanje suhih,bolesnih i opasnih stabala,intezivnu njegu mladih stabala,prihranu i zamjensku sadnju u cilju očuvanja fonda stabala u gradu.
Ostali radovi u sklopu održavanja javnih površina obuhvaćaju nepredviđena interventna djelovanja,usljed djelovanja vremenskih nepogoda i ljudskog utjecaja (vandalizam i sl.),zatim rad radnika na održavanju i čišćenju kanala Drobinice i ostali hitni i nepredviđeni radovi.

Tabela 12. Plan održavanja javnih zelenih površina prema vrstama aktivnosti za period 2017-2019.

r/b	Vrsta aktivnosti	Jed mj.	Ostv./proc. 2016.	Planirano 2017.	Ind.	Planirano 2018.	Ind.	Planirano 2019.	Ind.
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
I	Održav. travnjaka								
1.	Proljet. i jesenje održavanje travnjaka	m^2	60.000	60.000	100	60.000	100	60.000	100
2.	Čišćenje trav.od otpadaka i lišća	m^2	760.000	760.000	100	760.000	100	760.000	100
3.	Košenje travnjaka mašinski	m^2	1.000.000	1.000.000	100	1.000.000	100	1.000.000	100
4.	Košenje travnjaka trimer mašinom	m^2	28.000	28.000	100	28.000	100	28.000	100
II	Održavanje drveća								
1.	Rad radn.na orez.	ES	200	200	100	200	100	200	100
2.	Rad radn.sjekača	ES	70	70	100	70	100	70	100
3.	Rad pom.radnika	ES	50	50	100	50	100	50	100
4.	Rad autodizal.sa rukovaocem	ES	10	10	100	10	100	10	100
5.	Odvoz materijala Volvo kiper	ES	3	3	100	3	100	3	100
6.	Odvoz mat.traktorom ili manjim teret.vozil.	ES	25	25	100	25	100	25	100
7.	Rad kombinirke sa rukovaocem	ES	5	5	100	5	100	5	100
	Uklanjanje suhih,bolesnih i opasnih stabala								
1.	Rad radnika sjekača sa prip.alatom	ES	180	180	100	180	100	180	100
2.	Rad pomoćnih radnika	ES	270	270	100	270	100	270	100
3.	Rad kombinirke sa rukov. za vađenje korjenja	ES	10	10	100	10	100	10	100

4.	Odvoz materijala Volvo kiper	ES	5	5	100	5	100	5	100
5.	Odvoz mat.traktorom ili manjim teret.vozil.	ES	50	50	100	50	100	50	100
6.	Orezivanje suhih grana	paušš	200	200	100	200	100	200	100
7.	Sadnja stabala	kom	100	100	100	100	100	100	100
8.	Okopavanje i prihrana sadnica	m^2	100	100	100	100	100	100	100
9.	Utovar/istovar i prijevoz sadnica	m^2	1.000	1.000	100	1.000	100	1.000	100
III	Održavanje grmlja								
1.	Oreziv.prehr.nagrt.	m^2	1.000	1.000	100	1.000	100	1.000	100
2.	Okopavanje i čišć.	m^2	12.000	12.000	100	12.000	100	12.000	100
3.	Sadnja grmova i ruža	m^2	149	149	100	149	100	149	100
IV	Održavanje cvjetnih gredica								
1.	Okopavanje i pljevlj.	m^2	2.400	2.400	100	2.400	100	2.400	100
2.	Zalijevanje	m^2	42.000	42.000	100	42.000	100	42.000	100
4.	Sadnja sezon.cvij.	m^2	1.500	1.500	100	1.500	100	1.500	100

Program higijeničarske službe

I tokom narednih godina higijeničarska služba Preduzeća planira slijedeće aktivnosti:

- Preuzimanje i transport životinjskih leševa sa javnih površina;
- Fizička i hemijska dezinfekcija javnih površina sa kojih su preuzeti leševi životinja;
- Fizička i hemijska dezinfekcija sredstva kojim je izvršen prijevoz životinjskih leševa do izdvojenog prostora na gradskoj deponiji za zakopavanje.

Navedene poslove higijeničarska služba obavljat će u skladu sa važećim zakonskim propisima :

- Zakon o veterinarstvu u Federaciji BiH
- Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja BiH

Tabela 13. Pregled planiranih aktivnosti na poslovima higijeničarske službe za period 2017- 2019.

r/b	Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2016.	Planirano 2017.	index	Planirano 2018.	index	Planirano 2019.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
3.	Uklanjanje život. leševa sa javnih površina	Pauš KM/ mjes.	600	600	100	600	100	600	100

Plan održavanja slivnika

Programom se predviđa održavanje slivnika dva do tri puta godišnje , kako bi se omogućilo ispravno funkcioniranje slivnika.

Tabela 14. Pregled planiranih aktivnosti na održavanju slivnika u periodu 2017- 2019.

r/b	Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2016.	Planirano 2017.	index	Planirano 2018.	index	Planirano 2019.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Čišćenje slivnika	kom	1.843	1.843	100	1.843	100	1.843	100

Programom se predviđa održavanje slivnika dva puta u toku godine, kako bi se omogućilo ispravno funkcioniranje slivnika.

Program održavanja spomen obilježja,stratišta,mezaristana i grobalja/mezarja kulturno-hstorijskog značaja

Tabela 15. Pregled planiranog održavanja u periodu 2017– 2019.

r/b	Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2016.	Planirano 2017.	index	Planirano 2018.	index	Planirano 2019.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Rad radnika na održ.grmja i cvjeća	ES	24	24	100	24	100	24	100
2.	Košenje trave - mašinski - trimerom	 m² m²	 8.000 5.500	 8.000 5.500	 100 100	 8.000 5.500	 100 100	 8.000 5.500	 100 100

Ostali poslovi

Tabela 16. Pregled planiranog održavanja u periodu 2017– 2019.

r/b	Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2016.	Planirano 2017.	index	Planirano 2018.	index	Planirano 2019.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Čišćenje kanala Dobrinice	pauš	2.150	2.150	100	2.150	100	2.150	100
2.	Nabavka mater.potrebnog za održ.zelenih površ.	ZJN	900	900	100	900	100	900	100
3.	Ostali nepredviđ. radovi na održ. zelenih površina	ZJN	3.000	3.000	100	3.000	100	3.000	100
4.	Priprema zelenih površ.nakon zim.sl.	pauš	26.000	26.000	100	26.000	100	26.00	100

OPERATIVNI PROGRAM ZIMSKOG ODRŽAVANJA

Zimska služba djeluje u vremenu od 15. novembra tekuće do 15. marta naredne godine, a ovisno o vremenskim prilikama može trajati i duže sa uvođenjem stepena pripravnosti održavanja. U slučajevima iznenadnih snježnih padavina ili pojave poledice,van utvrđenog roka održavanja, poduzimaju se mjere za uklanjanje snijega,odnosno sprečavanje poledice i osposobljavanje cesta,trotoara i pješačkih staza za normalno odvijanje saobraćaja i nesmetano kretanje pješaka.

Program rada zimske službe temelji se na:

- Zakonu o cestama Federacije BiH
- Pravilniku o održavanju javnih cesta Federacije BiH
- Pravilnik o prometu u zimskim uvjetima Federacije BiH
- Zakona o komunalnim djelatnostima USK
- Odluci o komunalnom redu grada Bihaća i
- Operativnom programu zimskog održavanja koji se svake godine usvaja na sjednici gradskog vijeća grada Bihaća

Zimska služba formira se na nivou cijelog Preduzeća sa raspoloživim kapacitetima radne snage i raspoloživim sredstvima za rad za tu vrstu poslova u cilju kvalitetnog izvršavanja programa zimskog održavanja.
Pod radovima održavanja u zimskim uvjetima podrazumijevaju se:

- Pripremni radovi prije nastupanja zimskih uvjeta;
- Organiziranje centralnog glavnog punkta i pomoćnim lokacijama sa spremnicima za sol;
- Obezbjeđenje posipnog materijala (frakcija,sol);
- Obezbjeđenje potrebnih mašina,opreme,alata i radnika za potrebe zimskog održavanja i javne higijene;
- Obilježavanje ivice kolovoza;

- Sprječavanje klizavosti javnih površina odgovarajućim posipnim materijalom;
- Čišćenje snijega i leda sa javnih površina i osiguranje odvodnje sa kolovoza;
- Postavljanje posebne prometne signalizacije u slučaju posebnog režima prometa;
- Informisanje javnosti o stanju prohodnosti cesta i obavezama čišćenja snježnih padavina;

Organizacija zimskog održavanja se bazira na formiranju zona sa kojih se vrši održavanje cesta II prioriteta,budući da u urbanom području grada Bihaća nema cesta III I IV prioriteta. Ovaj prostor je podijeljen u osam zona i to: Zona 0-nulta, Zona I – crvena, Zona II – plava, Zona III – siva, Zona IV-zelena, Zona V – žuta, Zona VI – roza i Zona VII- dijelovi trotoara,pješačkih staza,javnih površina i sistema odvodnje oborinskih voda iz nadležnost Zavoda za prostorno uređenje,kao i raskrsnice-prilazi obilježenim pješačkim prelazima i staze u gradskom parku i ostale zelene površine.

Tabela 17. Tabelarni pregled planiranih aktivnosti rada zimske službe u urbanom području grada u periodu od 2017 – 2019.

r/br	Planirane aktivnosti	Prioriteti	Jed. mj.	Planirano 2016/2017.	Planirano 2017/2018.	Ind.	Planirano 2018/2019.	Ind.
	1	2	3	4	5	5:4	6	6:5
I	**Mašinsko održ. kol.**							
0	Zona 0-nulta	II	m	1.646	1.646	100	1.646	100
1.	Zona I - crvena	II	m	8.087	8.087	100	8.087	100
2.	Zona II - plava	II	m	11.227	11.227	100	11.227	100
3.	Zona III - siva	II	m	13.584	13.584	100	13.584	100
4.	Zona IV- zelena	II	m	15.840	15.840	100	15.840	100
5.	Zona V - žuta	II	m	18.677	18.677	100	18.677	100
6.	Zona VI - roza	II	m	14.362	14.362	100	14.362	100
			m	83423	83423	100	83423	100
II	**Ručno održavanje dijel.javnih površ.,održ. tratoara i sistema odvodnje**							
1.	Zona VII		ml	31660	31660	100	31660	100

ORGANIZACIONA JEDINICA PARKIRALIŠTA

Organizacina jedinica Parkirališta u narednom periodu planira posebnu pažnju posvetiti povećanju stepena iskorištenosti kapaciteta i proširenja parking prostora.
Ova organizaciona jedinica prihode ostvaruje od pružanja usluge parkiranja na području grada Bihaća uz naplatu na javnim parkiralištima na lokacijama Trg-rampa i u nultoj,I,II,III zoni i od usluga korištenja parking površine namijenjene za parkiranje vozila stanara u objektima kolektivnog stanovanja,kao i davanjem parkinga u zakup javnim ustanovama, pravnim i fizičkim licima, zaključavanjem nepravilno parkiranih motornih vozila lisicama i deblokadom lisca.

Rad organizacione jedinice Parkirališta temelji se na :

- Zakonu o komunalnim djelatnostima USK
- Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH
- Odluci o regulaciji saobraćaja na području grada Bihaća
- Odluci o javnim parkiralištima na području grada Bihaća

Tabela 18. Pregled broja parking mjesta po zonama :

Lokacija	Parking mjesta uz naplatu	Paking mjesta za invalide	U k u p n o
Trg M.Tita-rampa	81	10	91
Zona 0 - nulta	125	6	131
Zona I	179	16	195
Zona II	137	6	143
Zona III	40	0	40
Zona IV	62	0	62
Zona V	10	0	10
U k u p n o	634	38	672

Iz tabele je vidljivo da 38 parking mjesta na lokaciji Trg-rampa i u zonama nulta, I i II su namjenjena za vozila kojim upravljaju osobe sa invaliditetom koji se mogu parkirati na javnim parkiralištima bez plaćanja parking karte i uz posjedovanje znaka pristupačnosti.

Javna parkirališta su označena horizontalnom i vertikalnom saobraćajnom signalizacijom u skladu sa popisima o sigurnosti saobraćaja i sa 20 instaliranih parkomata,a obezbjeđeno je i redovno čišćenje i obilaženje lokacija da bi se korisnicima obezbjedila što efikasnija usluga.

Tabela 19. Tabelarni pregled planiranih aktivnosti na parkinzima za period 2017 – 2019.

Planirane aktivnosti	**Jed. mj.**	**Ostvareno/ procjena 2016.**	**Plan 2017.**	**Ind**	**Plan 2018.**	**Ind**	**Plan 2019.**	**Ind**
1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
PARKINZI PO ZONAMA								
Trg maršala Tita-rampa	sat	132.000	133.500	101	134.000	100	134.500	100
Nulta parking zona	sat	168.000	170.000	101	170.500	100	171.000	100
I parking zona	sat	174.000	174.500	100	175.000	100	175.500	100

II parking zona	sat	118.300	118.500	100	119.000	100	119.500	100
III parking zona	sat	93.000	94.000	101	94.500	100	95.000	100
IV parking zona	sat	-	-		-		-	
V parking zona	sat	-	-		-		-	
ZAKUP PARKINGA PROSTORA								
Stanar.tranzitne karte	kom	138	140	101	140	100	142	101
Zakup parking mjesta • Javne ustanove • Privredni subjekti • Fizička lica • Ug. o pruž. uslge	kom	 5 5	 6 6	 120 120	 6 6	 100 100	 7 7	 116 116
Privremene vinjete-„gost vinjeta“	kom	420	425	101	430	101	445	103
Vinjete za vozila stanara	kom	1620	1650	102	1700	103	1750	103
LISICE- BLOKADE I DEBLOKADE								
Javna parkirališta	kom	925	935	101	943	101	955	101
Kolektivna stanovanja	kom	1670	1686	101	1695	100,5	1700	100

U planiranom periodu u ovoj poslovnoj jedinici nepredviđa se značajniji rast poslovnih aktivnosti, a samim tim ni porast prihoda po osnovu ove aktivnosti. Plan poslovanja za period za koji se donosi predstavlja osnov poslovnih aktivnosti preduzeća. Planom poslovanja na godišnjem nivou moguće je revidirati i usaglasiti ovaj plan poslovanja i isti prilagoditi kretanjima na tržištu.

ORGANIZACIONA JEDINICA TRŽNICA I PIJACA

Rad organizacione jedinice Tržnica i pijaca uređuju slijedeći propisi:

- Zakon o unutrašnjoj trgovini,
- Pravilnik o uslovima minimalne tehničke opremljenosti poslovnih prostora za obavljanje trgovine i trgovinskih usluga,
- Odluka o komunalnom redu i
- Pijačni red za pružanje usluga tržnica na malo (pijaca)

Zakonom o komunalnim djelatnostima određeno je da su tržnice na malo (pijaca) komunalna djelatnost iz skupine komunalnih usluga. Pod tržnicom na malo (pijaca) prema odredbama zakona podrazumijevaju se

upravljanje i održavanje prostora u kojima se u skladu sa Pijačnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima.

Tokom 2016.godine urađen je Pijačni red za pružanje usluga tržnica na malo (pijaca) na koji je Zaključkom, dana saglasnost od strane gradske službe koja vrši nadzor nad zakonitošću rada našeg preduzeća.

Pijačnim redom uređen je način pružanja usluge tržnice na malo-pijace i to: korisnik usluge,davalac usluge,proizvodi koje je dozvoljeno prodavati na pijaci,šematski raspored prodajnih mjesta na pijaci,vrijeme dostave proizvoda na tržnicu-pijacu,čišćenje i odvoženje otpada,naknade za korištenje usluge tržnice na malo-pijace,održavanje i čišćenje pijace,radno vrijeme pijace i drugi elementi neophodni za rad pijace.

U gradu Bihaću komunalna djelatnost tržnica na malo (pijaca) obavlja se na slijedećim lokacijama:

1. Gradska tržnica,Trg maršala Tita
2. Pijaca u ulici Hadžiabdića mahala

Prihodi u ovoj poslovnoj jedinici ostvaruju se od iznajmljivanja pijačnih tezgi, iznajmljivanja zaštitne ograde, zakupa jednog poslovnog prostora i zakup prostora za džambo plakate.

Tabela 20. Tabelarni pregled planiranih aktivnosti na tržnici i pijaci u periodu 2017 – 2019.

Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostvarenje/ procjena 2016.	Plan 2017.	Ind.	Plan 2018.	Ind.	Plan 2019.	Ind.
1	2	3	4	4:3	5	5: 4	6	6:5
I Iznajmljivanje pijačnih tezgi na dnevnoj osnovi								
- Hadžiabdića mahala	kom	140	145	104	150	103	150	100
- Gradska tržnica	kom	21	21	100	21	100	21	100
II Zakupi								
- Poslovni prostor	kom	1	1	100	1	100	1	100
- Prostor za plakat.	kom	1	1	100	1	100	1	100
- Zaštitna ograda	kom	87	87	100	87	100	87	100

U toku 2016.godine urađen je novi Cjenovnik usluga korištenja prostora tržnice na malo (pijaca) u skladu sa Odlukom o načinu formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga individualne komunalne potrošnje. Nakon što je usvojen od strane Nadzornog odbora i Skupštine preduzeća isti je proslijeđen Osnivaču na razmatranje i usvajanje. Novim Cjenovnikom nisu utvrđene više cijene već su zadržane na postojećem nivou za dnevni zakup tržno-pijačnih usluga na zelenim pijacama,za korištenje pijačnog prostora za prodaju proizvoda kućne radinosti,konfekcije,zanatskih i drugih proizvoda, kao i cijene za ostale naknade.

ORGANIZACIONA JEDINICA POGREBNA DJELATNOST

Pod obavljanjem pogrebne djelatnosti podrazumijeva se pružanje pogrebnih usluga,obavljanje svih poslova vezanih za ukop-sahranjivanje umrlih osoba,pripremanjem mezarnih-grobnih mjesta, opremanjem umrlih,njihov prijenos,ukop-sahranjivanje i obavljanje poslova održavanja mezarja-groblja održavanjem i uređenjem prostora i objekata za obavljanje ispraćaja i dženaze-sahrane umrlih lica.

Aktivnosti i program održavanja mezarja - grobalja "Humci" temelje se na:

- Zakonu o komunalnim djelatnostima USK-a
- Odluci o obavljanju pogrebne djelatnosti na području općine Bihać
- Zaključka o davanju saglasnosti na cijene pogrebnih usluga i naknada vezanih za ukop-sahranjivanje umrlih osoba na Gradskom mezarju-groblju “Humci”
- Pravilnika o načinu izvođenja radova na postavljanju nišana-nadgrobnih spomenika i podizanju grobnica na Gradskom mezarju-groblju “Humci” ,br.2049/14 od 15.07.2014.god.

Gradsko mezarje-groblje Humci prostire se na površini od 36.488 m² od čega komunikacijske staze zauzimaju površinu od 4.885 m²,a mezarne-grobne parcele su na površini od 31.603 m².
Popunjena grobna mjesta se prostiru na površini od 27.583 m², što znači da ostaje na raspolaganju površina u ukupnom iznosu od 4.020 m² na kojima se planiraju otvoriti parcele,odnosno 445 mezarna-grobna mjesta.
Prema procjeni i na osnovu podataka iz prethodnih godina u period 2017-2019.godina će se upotrijebiti 270 mezarnih-grobnih mjesta.
Zbog ukazane potrebe i interesa grada Bihaća za proširenjem groblja-mezarja “Humci” u narednom trogodišnjem periodu predviđena je kupovina zemljišta za potrebe proširenja groblja-mezarja “Humci”,površine 5.000 m² iz sredstava gradskog budžeta.

U periodu od 2017-2019. godine, organizaciona jedinica "Pogreba djelatnost" će pružati slijedeće usluge:

- Usluga sahranjivanja umrlih (pripremanje grobnih mjesta, opremanje umrlih,prijevoz umrlih,ekshumacije umrlih ,ukope i sve ostale usluge koje se vežu uz sahranjivanje umrlih)
- Dodjela mezarnog-grobnog mjesta na korištenje na neodređeno vrijeme licu koje prijavljuje nastali smrtni slučaj,odnosno naručuje ukop-sahranjivanje;
- Dodjela mezarnog-grobnog mjesta na korištenje na neodređeno vrijeme licu zainteresiranom za osiguranje mezarnog-grobnog mjesta za budući ukop-sahranjivanje
- Usluga pogrebnog vozila
- Usluga ekshumacije
- i sve druge poslove vezane za ovu djelatnost .

Bitno je napomenuti da ukoliko bi se realizirala inicijativa na završetku izgradnje postojećeg objekta na lokaciji mezarja /groblja “Humci”,obezbjeđivanjem sredstava u budzetu grada Bihaća,opremanjem i stavljanjem u funkciju gradske mrtvačnice i krematorija, a koji su predviđeni Odlukom o obavljanju pogrebne djelatnosti na području grada Bihaća isto bi znatno unaprijedilo i doprinjelo razvoju pogrebne djelatnosti preduzeća.

Pod održavanjem mezarja/groblja, podrazumjeva se :

- redovno košenje trave,
- ručno čišćenje snijega,
- mašinsko čišćenje snijega,
- posipanje frakcije po postojećim stazama,
- svakodnevno čišćenje prilaznih puteva do gradskog mezarja-groblja "Humci",
- svakodnevno izvršavanje radova čišćenja i odvoženje na gradsku deponiju otpadaka kao što su: otpaci od vođenih građevinskih radova, papir, stari vijenci i cvijeće, pokošena trava i drugi otpaci i ostaci
- redovno okopavanje , orezivanje ukrasnog drveća i grmlja kao i održavanje cvijetnih gredica izvan mezarnih/grobnih mjesta na način da ista uvijek pružaju dekorativan izgled.

Planirani radovi u periodu 2017-2019. godina:

1. košenje i uređivanje travnatih površina (ručno i mašinsko) ukupne površine 31.603 m²
2. Čišćenje staza (ručno i mašinsko) površine 4.885 m²
3. Postavljanje velikih kontejnera za sakupljanje i odvoz smeća, 190 kamionskih tura
4. Iskop mezarnih-grobnih mjesta

Financiranje radova se vrši iz izvora predviđenih za financiranje obavljanja djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje, a u skladu sa programom obavljanja djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje,kojeg donosi gradsko vijeće za svaku budžetsku godinu,te iz sredstava naknade za dodjelu mezarnog – grobnog mjesta i godišnje naknade za održavanje mezarja-groblja.

Tabela 21. Tabelarni pregled planiranih aktivnosti u pogrebnoj djelatnosti 2017 – 2019.

R. br.	Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostvarenje / procjena 2016.	Plan 2017.	Ind.	Plan 2018.	Ind.	Plan 2019.	Ind.
	1	2	3	4	4:3	5	5: 4	6	6:5
1.	Mezarna-grobna mjesta za nastali smrtni slučaj	kom	70	70	100	75	107	80	106
2.	Mezarna-grobna mjesta za budući ukop	kom	130	130	100	135	104	140	104
3.	Iskop mezarnih-grobnih mjesta								
	- otežani uslovi	kom	50	40	80	45	112	45	100
	- standardni uslovi	kom	30	30	100	30	100	35	116
4.	Usluge pogrebnog vozila								
	- lokal	kom	65	70	108	75	107	80	107
	- van granica USK	km	800	850	106	900	106	1000	111
	- van granica BiH	km	860	1000	116	1050	105	1300	124
5.	Pogrebna oprema:								
	- sanduci	kom	20	30	150	35	117	40	114
	- bašluk	kom	20	30	150	35	117	40	114
	- daske	kompl	45	50	111	60	120	70	117
	- ćefini	kompl	50	60	120	70	117	80	114
	- dezinf.materijal	kompl	50	60	120	70	117	80	114
	- PVC pločica	kom	50	60	120	70	117	80	114
	- Smrtovnice	kom	2200	2400	109	2500	104	2600	104
	- Vjerska obilježja	kom	10	15	150	20	133	25	125
	- pokrov	kom	40	45	112	50	111	55	110
6.	Izgradnja mezarnih/grobnih mjesta								
	- jednog	kom	48	50	104	52	104	55	106
	- dvostrukog	kom	15	15	100	15	100	15	100

7.	Izgradnja grobnica - pojedinačna - dvostruka	 kom kom	 8	 1 4	 50	 1 5	 100 125	 1 6	 100 120
8.	Izlazak referenta na teren za obilježavanje mezarnog/grobnog mjesta	kom	120	130	108	140	108	160	114

IV UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

U Preduzeću je pristup upravljanju i razvoju ljudskih potencijala tradicionalan i javila se potreba za uspostavljanjem sistema za razvoj ljudskih potencijala,koji bi uključivao i planiranje kadrovskih potreba,te odgovarajuću edukaciju i usavršavanje.

JKP „Komrad“d.o.o. Bihać je u 2016.godini napravilo veliki iskorak uvođenjem Sistema upravljanja kvalitetom ispunjavanjem zahtjeva standarda ISO 9001:2015 i za naredno trogodišnje razdoblje planirano je nastaviti sa informatizacijom poslovnih procesa s ciljem povećanja kvalitete usluge Preduzeća te efikasnijeg rada svih službi.
S tim u vezi pripremljena je Procedura Obuke osoblja kojom se definišu aktivnosti koje se provode kod planiranja i provođenja interne i eksterne obuke osoblja u preduzeću.
Cilj provođenja ove Procedure je osiguranje stručnosti u radu,te kvalitetnije izvršavanje radnih zadataka zaposlenih u JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać,kroz aktivnosti koje imaju za cilj promjene u specifičnim znanjima,sposobnostima,vještinama,stavovima ili ponašanju zaposlenih.
Planiranje obuke osoblja u Preduzeću vrši se kroz Godišnji program obuke osoblja,koji se izrađuje na godišnjem nivou.
Program se mora prilagoditi trenutnim i budućim potrebama“JKP“Komrad“ d.o.o. Bihać. Na kraju godine se vrednuje efektivnost provedenih aktivnosti iz Programa.

Sistem plaća je također tradicionalan i uređen u skladu sa Zakonom o radu,Kolektivnim ugovorom iz oblasti komunalne privrede i Pravilnikom o radu i temelji se na osnovnoj plaći,naknadi za radni staž,uvećanju plaće za otežane uvjete rada,dodaci za prekovremeni rad,rad nedjeljom,praznikom ili nekim drugim danom za koje je Zakonom određeno da se ne radi.
Prema Pravilniku o radu moguća je i stimulacija do 20% za nadprosječne rezultate rada,ali se ta mogućnost ne koristi redovno,pa tako nema značajan motivacijski efekt na zaposlene.

Preduzeće za naredni trogodišnji period planira broj radnika prema važećoj organizacijskoj shemi i sistematizaciji radnih mjesta i zadanim ciljevima poslovanja Preduzeća,a u cilju postizanja obima i kvaliteta usluga koje pruža.
Osnova za izradu plana broja radnika je broj radnika na kraju 2016.godine kao i planirani godišnji programi i razvojni projekti svake organizacione jedinice preduzeća.
Preduzeće zapošljava 124 radnika i svi radnici,osim jednoga su u radnom odnosu po osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme.
U naredne tri godine ne planira se povećanje broja radnika izuzev planskog zapošljavanja nove radne snage zbog odliva radne snage sticanjem uslova radnika za odlazak u redovnu penziju po sili zakona ili po prestanku ugovora o radu na određeno vrijeme.
Broj radnika koji ispunjava uvjete za odlazak u redovnu penziju po osnovu radnog staža je 2 radnika i to jedan (VŠS) u 2017.god. i jedan (NK) u toku 2019.god.
Ukoliko se ukaže potreba za zapošljavanjem sezonskih radnika, pokušat će se naći rješenje kadrovskim prerasporedom postojećeg broja radnika ili će se takva situacija prevazilaziti angažovanjem radnika na određeno vrijeme.
Razvoj i proširenje postojećih djelatnosti i uvođenjem novih poslova stvaraju pretpostavku za nova upošljavanja

Tabela 22. Planirani pregled radne snage Preduzeća prema kvalifikacionoj strukturi 2017 – 2019.

Red. broj	Kvalifikaciona struktura	Ostvareno 2016.	Plan 2017.	Index	Plan 2018.	index	Plan 2019.	index
	1	2	3	3:2	4	4:3	5	5:4
1.	NK	34	34	100	34	100	34	100
2.	PK	12	12	100	12	100	12	100
3.	KV	37	37	100	37	106	37	100
4.	SSS	19	19	100	19	100	19	100
5.	VŠS	7	7	100	7	100	7	100
6.	VSS	15	15	100	15	100	15	100
	UKUPNO	124	124	100	124	100	124	100

Tabela 23. Planirani pregled radne snage po organizacionim jedinicama i kvalifikacionoj strukturi 2017 – 2019.

Kvalif. struktura 31.10.16.		Sektor operativno tehničkih poslova					Sektor ekon. pravnih poslova	Uprava Društva	Ukupno
	Odvoz smeća	Jav.higij i zelenilo	Tržnica i pijaca	Parkirališta	Reciklaža	Pogrebna djelat.			
NK	10	15	1	2	3	2	1		34
PK	4	4		1	1	1	2		12
KV	18	8	2	3	2	1	4		37
SSS	5	2		3	1	2	3		19
VŠS	3						4		7
VSS	2	1	1				8	3	15
UKUPNO	42	30	4	9	8	6	22	3	124

Od ukupnog broja zaposlenih njih 42 ili 33% je u organizacionoj jedinici Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada,30 ili 24% je u Javnoj higijeni i zelenilu, 9 radnika ili 8% je u organizacionoj jedinici Parkirališta,8 ili 7% u Reciklaži, 6 ili 5% u Pogrebnoj djelatnosti i 4 ili 3% u organizacionoj jedinici Tržnica i pijaca. Sektor za ekonomske i zajedničke poslove zajedno sa Upravom preduzeća ima 25 ili 20% zaposlenih.

Najveće učešće u ukupnoj kvalifikacionoj strukturi odnosi se na PK i NK radnike, koji u ukupnom broju zaposlenih učestvuju sa 37 %, što je opravdano s obzirom na djelatnost kojom se Preduzeće bavi.

V ODRŽAVANJE STANDARDA ISO 9001:2015

ISO 9001:2015 je međunarodni standard koji sadrži zahtjeve za sistem upravljanja kvalitetom u poslovnoj organizaciji koje organizacija mora ispuniti kako bi uskladila svoje poslovanje s međunarodno priznatim normama.
Sistem upravljanja kvalitetom je u JKP"Komrad" d.o.o. Bihać razvijen i primjenjen u cilju postizanja:

a) sposobnosti firme da dosljedno pruža usluge koje zadovoljavaju zahtjeve kupaca,kao i važeće zakonske i regulatorne zahtjeve i
b) kontinuiranog poboljšavanja zadovoljstva kupaca kroz efikasnu primjenu Sistema upravljanja,uključujući i proces za poboljšanje Sistema i osiguranje usklađenosti sa zahtjevima kupaca

ISO 9001:2015 je sistem upravljanja kvalitetom kojemu je cilj podizanje poslovne uspješnosti i zadovoljavanje potreba i očekivanja korisnika usluga i potvrđuje da se upravljanje kvalitetom primjenjuje u

svim segmentima poslovanja i na svim razinama definirane odgovornosti,nivoa kvalitete pružanja usluga te kontrola kvalitete usluga.

Želeći podići kvalitetu usluga i povećati zadovoljstvo svih korisnika JKP“Komrad“ d.o.o. Bihać je uvelo sistem upravljanja kvalitetom u svoje poslovanje.
Dobiveni certifikat je rezultat našeg rada na poboljšanju kvalitete i odnosa prema našim korisnicima te nas obavezuje na održavanje i neprestano poboljšavanje dostignutog standarda.

U skladu s navedenim potrebno je planirati troškove edukacije zaposlenih i provođenje internih i eksternih audita radi održavanja i očuvanja standarda koji propisuje i određuje ISO 9001:2015.

VI PLAN JAVNIH NABAVKI

U skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima, Zakona o javnim nabavkama BiH,a na osnovu Plana poslovanja preduzeća donosi se Plan nabavki roba,radova i usluga za period 2017-2019.godina, koji je usaglašen sa financijskim dijelom Plana poslovanja za navedeni period.

Planom nabavki za 2017-2019.godinu su određeni predmeti nabavke,procijenjena vrijednost,vrsta postupka,dinamika nabavke i izvori financiranja.

Neophodni uslovi za pokretanje postupka nabavke kod ugovornog organa su:

- Usvojen plan poslovanja za predmetnu godinu;
- Usvojen plan nabavki za predmetnu godinu od strane nadležnih organa Preduzeća sa precizno utvrđenim vrstama i osnovnim obilježjima svakog predmeta nabavke;
- Obezbjeđena novčana sredstva za godinu u kojoj se nabavke realizuju;
- Donesena odluka za realizaciju investicija i donesena odluka za nabavke koje imaju karakter investicija od strane organa Preduzeća.

Radi uspješnog obavljanja planiranog nivoa radnih aktivnosti i kvaliteta usluga utvrđen je trogodišnji plan nabavki uobičajenih repromaterijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, kancelarijskog materijala i usluga čiji prikaz se daje u tabelama 22,23 i 24.

Tabela 22. Tabelarni pregled planirane nabavke goriva i maziva za period 2017 – 2019.

R/br.	Vrsta nabavke	Jed. mj.	Procjena 2016.	Plan 2017.	Index	Plan 2018.	Index	Plan 2019.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5: 4	6	6:5
1.	Gorivo i mazivo	KM	219.261	246.000	112	246.000	100	246.000	100
2.	Ulja,maziva	KM	5.836	9.000	154	9.000	100	9.000	100

Planirano je provođenje otvorenog postupka javne nabavke uz zaključivanje okvirnog sporazuma na trogodišnji period za nabavku goriva,a za nabavku ulja,maziva i sredstava za rashladne sisteme planiran je konkurentski postupak javne nabavke.

Tabela 23. Tabelarni pregled planirane nabavke auto guma, rezervnih dijelova, sitnog inventara, HTZ opreme, kancelarijskog i ostalog materijala i pogrebne opreme za period 2017- 2019.

R/br	Vrsta nabavke	Jed. mj.	Procjena 2016.	Plan 2017.	Index	Plan 2018.	Index	Plan 2019.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5: 4	6	6:5
1.	Gume, akumulatori	KM	30.000	30.000	100	31.000	103	31.000	103
2.	Autodijelovi	KM	35.000	35.000	100	40.000	100	42.000	105
3.	HTZ oprema	KM	16.000	16.000	100	18.000	106	18.000	100

4.	Kancel. materijal	KM	7.500	7.500	100	9.000	120	10.000	111
5.	Građev. materijal	KM	22.000	22.000	100	23.000	100	24.000	104
6.	Potrošni mat.za mot.vozila	KM	5.000	5.000	100	6.000	120	6.000	100
7.	Pogrebna oprema	KM	19.000	19.000	100	20.000	105	20.000	100
8.	Posude za odlaganje smeća	KM	5.000	5.000	100	5.000	100	5.000	100
9.	Sredstva za čišćenje kanc.	KM	3.500	3.500	100	3.500	100	3,500	100
10.	Beton gotovo spravljeni	KM	10.000	10.000	100	11.000	110	11.000	100
11.	Građa i daska	KM	5.000	5.000	100	6.000	100	6.000	100
12.	Rez.d.i pot.mat. za rampe i parkom.	KM	30.000	30.000	100	30.000	100	30.000	100
13.	Horiz.obilj.parkinga	KM	5.000	5.000	100	5.000	100	5.000	100
14.	Kamena frakcija	KM	5.000	5.000	100	5.000	100	5.000	100
15.	Pelet	KM	6.000	6.000	100	6.000	100	6.000	100
16.	Metalna ograda	KM	-	8.000	-	-	-	-	-

Tabela 24. Tabelarni pregled planiranih usluga za period 2017 – 2019.

R/b	Vrsta nabavke	Jed. mj.	Procjena 2016.	Plan 2017.	Index	Plan 2018.	Index	Plan 2019.	Index
	1	2	3	4	4:3		5: 4	6	6:5
1.	Usluge kooperanata	KM	50.000	50.000	100	50.000	100	50.000	100
2.	Osiguranje imovine, lica i mot.vozila	KM	15.000	15.000	100	15.000	100	15.000	100
3.	Tokarske,autoelekt. vulkaniz.usl.	KM	17.000	17.000	100	17.000	100	17.000	100
4.	Štamparske usluge	KM	8.000	8.000	100	8.000	100	8.000	100
5.	Usluge tehničkog pregleda vozila	KM	3.000	4.000	133	4.000	100	4.000	100
6.	Servisiranje protupož.aparata	KM	800	800	100	800	100	800	100
7.	Održv. Aplikativnih programa	KM	6.000	6.000	100	6.000	100	6.000	100
8.	Punjenje tonera i ketridža	KM	4.000	4.000	100	4.000	100	4.000	100
9.	Revizorske usluge financijskih izvješt.	KM	5.000	5.000	100	5.000	100	5.000	100
10.	Isporuka naljepnica i vinjeta	KM	2.000	2.000	100	2.000	100	2.000	100
11.	Pilanje i isporuka drvene građe	KM	6.000	6.000	100	6.000	100	6.000	100
12.	Kratk.revolving kredit (100.000)	KM	3.000	3.000	100	3.000	100	3.000	100

Planirana nabavka će se realizirati po otvorenom postupku javnih nabavki,putem javnih tendera zaključivanjem okvirnog sporazuma,zatim konkurentskim i direktnim postupcima, koji će biti usklađeni sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.
Određivanju postupka nabavke prethodi postupak kojim se utvrđuju stvarne potrebe i realno procjenjivanje troškova nabavke za svaki predmet nabavke,kao i procjenjivanje svih rizika koji bi mogli ugroziti pravovremenu isporuku roba,radova i usluga, posebno uzimajući u obzir složenost predmeta nabavke,rokove za dostavljanje ponuda i vrijeme potrebno za provođenje odgovarajućeg postupka nabavke (rizik produženja roka za dostavljanje ponude zbog izmjene dokumentacije za nadmetanje,rizik ulaganje žalbe i sl.)

VII PLAN KAPITALNIH ULAGANJA

Plan kapitalnih ulaganja je višegodišnji plan koji izrađuju javna preduzeća u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH, a kojim se određuju kapitalni projekti koji će se finansirati u toku planskog razdoblja.

Osnovnu pretpostavku postizanja razvojnih ciljeva preduzeća čini neophodnost investiranja. Najveći dio odgovornosti za sudbinu preduzeća prenosi se na njegovu investicionu politiku. Naime, investiranje predstavlja jedini način i sredstvo kojim preduzeće može obezbijediti svoju budućnost. Investicije i investiranje predstavljaju dio globalnog problema razvoja ovog Preduzeća kao permanentnog procesa kojim preduzeće osigurava svoju buduću egzistenciju i svoje efikasno poslovanje u budućnosti.

Povezanost procesa razvoja preduzeća povezana je sa investiranjem, kao njegovim sastavnim dijelom. Svako ulaganje treba posmatrati kao ulaganje koje će donijeti korist Preduzeću tek u budućnosti, a ne u momentu ulaganja.

U periodu 2017– 2019.godine planiraju se investicije u svim organizacionim jedinicama preduzeća,a iste se planiraju realizirati iz namjenskih sredstava Ministarstva za građenje,prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK-a,ekološke naknade i namjenskih sredstva Fonda za zaštitu okoliša, apliciranjem na javne pozive i izradom projekata koji zadovoljavaju kriterij povoljnog utjecaja na okoliš,a dijelom i iz redovnog poslovanja.

Ulaganje je planirano u cilju nabavke i zamjene dotrajale opreme za kvalitetnije obavljanje postavljenih operativnih ciljeva utvrđenih ovim Planom.

Shodno navedenom, sa vremenskog aspekta planiraju se investicije, odnosno investiranje u slijedeće :

PLAN INVESTICIJA U 2017. GODINI

Red. Br.	Organizaciona jedinica	Vrsta investicionog ulaganja	Vrijednost investicije	Način financiranja
1.	Javna higijena i zelenilo	Auto čistilica	230.000	- Grad Bihać/Ministarstvo USK-eko naknade - vlastita sredstva
2.	Reciklaža	- Izrada vodovodne i kanaliz. mreže na reciklažnom dvor. - Izrada el. i gromobranske instalacije -malterisanje zidova i izrada podne obloge u ferobetonu	25. 000	- vlastita sredstva
3.	Prikup.i odvoz smeća	Sanacija deponije	20.000	- vlastita sredstva
4.	Direkcija	Zemljište u V.Polju(parcela do upravne zgrade)	200.000	- Vlastita /kreditna sredstva
5.	Javna higijena i zelenilo	Rabljena autodizalica s korpom min.visine 22 m	70.000	- eko naknade/grad Bihać - vlastita sredstva
6.	Javna higijena i zelenilo	Rabljena mašina i ost.neophodna oprema za horizontalno obilježavanje saobraćajnica	40.000	- gradski budzet - vlastita sredstva
7.	Javna higijena i zelenilo	Nabavka,postavljanje i puštanje u funkciju plastenika za uzgoj cvijeća (cca.200m²)	20.000	- eko naknade - vlastita sredstva

PLAN INVESTICIJA U 2018. GODINI

Red. Br.	Organizaciona jedinica	Vrsta investicionog ulaganja	Vrijednost investicije	Način financiranja
1.	Pogrebna djelat.	Kupovina zemljišta za proširenje groblja - mezarja cca.5.000 m2	250.000	Budžet grada Bihaća
2.	Pogrebna djelat.	Dovršetak izgradnje komemorativnog objekta	200.000	Budžet grada Bihaća Vlastita sredstva
3.	Parkirališta	Oprema za parkirališta(rampe i parkomati) za obnovu postojećih i proširenje park.kapaciteta	200.000	- Vlastita /kreditna sredstva
4.	Prikupljanje i odvoz smeća	Auto smećar(polovni) Sanacija deponije	100.000 20.000	- 50.000 Grad Bihać/ eko naknade - 50.000 vlastita sredstva

PLAN INVESTICIJA U 2019.GODINI

Red. Br.	Organizaciona jedinica	Vrsta investicionog ulaganja	Vrijednost investicije	Način financiranja
1.	Javna higijena i zelenilo	Nabavka komunalnog traktora	30.000	- vlastita sredstva
2.	Pogrebna djelat.	Formiranje,izrada i asfaltiranje pristupnih staza na groblju/mezarju Humci (1.500 m²)	30.000	- vlastita sredstva
3.	Prikupljanje i odvoz smeća	Sanacija deponije	20.000	- vlastita sredstva
4.	Prikupljanje i odvoz smeća	2 kamiona Auto smećara	300.000	- Grad Bihać/Ministarstvo USK-eko naknade - vlastita sredstva
5.	Pogrebna djelat.	Dovršetak izgradnje komemorativnog objekta	200.000	Budžet grada Bihaća Vlastita sredstva
6.	Javna higijena i zelenilo	Nabavka spec.mot.vozila(rabljenog) za čišćenje snijega sa pripadajućom opremom	100.000	- 50.000 Grad Bihać/eko naknade - 50.000 vlastita sredstva

VIII FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA

Finansijskim planom poslovanja planira se finansijski okvir kretanja prihoda i rashoda u periodu 2017–2019. Detaljan plan prihoda i rashoda utvrđivat će se na godišnjem nivou. U slučaju potrebe, a u skladu sa njegovim ciljevima, plan poslovanja bit će revidiran, usaglašen i prilagođen kretanjima na komercijalnom tržištu.

PLAN RASHODA PREDUZEĆA ZA PERIOD 2017 – 2019. GODINA

Tabela 25.

Red. broj	Vrsta rashoda	Ostvareno 2016. (procj.)	Planirano 2017.	Ind.	Planirano 2018.	Ind.	Planirano 2019.	Ind.
	1	2	3	3:2	4	4:3	5	5:4
1.	Nab.vrijed.prod.robe	10.601	17.174	162	23.735	138	27.295	115
2.	Utroš.sirov.i materijal	79.217	96.645	122	111.141	115	116.699	105
3.	Utroš.energ. i gorivo	238.552	250.480	105	263.004	105	278.785	106
4.	Utroš.rezervni dijel.	33.854	40.629	120	47.937	118	53.690	112
5.	Otpis sitnog invent. ambal.i auto guma	11.985	25.973	217	25.239	130	32.811	130
6.	Troškovi plaća	2.128.268	2.138.909	100	2.160.298	101	2.181.901	101
7.	Tr.služb.putovanja	3.673	4.040	110	4.444	110	4.889	110
8.	Tr.ost.prim.naknada i mat.prava radnika	378.244	316.543	84	326.720	103	329.625	101
9.	Tr.nak.članov.odbora, komis. i ost.fiz.licima	6.173	8.024	130	9.400	117	10.155	107

10.	Tr.usl. izrade i dorade učinaka(kooperanti)	15.954	27.729	174	34.107	123	40.928	120
11.	Tr.usl.održavanja	92.243	153.606	166	168.967	110	169.468	100
12.	Troš. zakupa	3.386	3.500	103	3.500	100	3.500	100
13.	Troš.reklame i sponz.	8.023	8.400	105	8.400	100	8.900	106
14.	Amortizacija	204.292	224.721	110	269.665	120	275.058	103
15.	Tr. neproizvodnih.usl.	27.029	35.408	131	40.719	115	46.827	115
16.	Troš. reprezentacije	2.827	2.968	102	3.116	105	3.272	105
17.	Tr.premije osiguranja	15.332	22.231	145	23.342	105	24.510	105
18.	Tr.platnog prometa	2.644	2.717	102	2.772	102	2.827	102
19.	Tr.pošt.i telekom.usl.	26.917	28.265	105	29.669	105	30.262	102
20.	Tr.poreza,nak.taksi i dr.dadžb.na ter.posl.	38.685	49.153	127	50.627	103	51.969	103
21.	Tr.član.dopr.isl.obav.	2.584	2.636	102	2.689	102	2.743	102
22.	Ostali nematerij.troš.	7.012	7.713	110	8.485	110	9.333	110
23.	Rashodi kamata	24.674	20.854	84	20.150	92	19.200	95
24.	Gubici od prod.i rashodov. stal.sred.	10.586	11.115	105	11.559	104	12.021	104
25.	Rashod po osn.isprav.vrij. i otpisa potraživanja	555.089	468.049	84	383.148	82	350.895	91
26.	Rash.i gub.na zal.mat.i robe o ostali rashodi	8.298	10.713	129	12.856	120	15.427	120
	UKUPNO:	**3.936.162**	**3.978.190**	**101**	**4.045.689**	**102**	**4.102.990**	**101**

U strukturi ukupnih rashoda, kako se vidi iz gornjeg tabelarnog pregleda, najveću stavku čine troškovi za plaće i naknade plaća sa pripadajućim porezima i doprinosima, koji čine više od polovine ukupnih rashoda u planiranom periodu. I u periodu 2017 – 2019.godina rashodi za plaće planirani su umanjeno za 10% u odnosu na odredbe Kolektivnog ugovora, jer ne postoje preduvjeti za njegovu potpunu primjenu. Također će se i dalje primjenjivati i umanjenje obračuna plaća u prosjeku od 5%, u odnosu na visinu koeficijenata radnika iz ugovora o radu. Naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) planiran je u manjem iznosu u odnosu na ostvareni u toku 2016.godine,zbog zakonskog ograničenja u visini isplate istog.

Kod ostalih kategorija rashoda,najznačajnije stavke predstavljaju troškovi ostalih primanja naknada i materijalnih prava zaposlenih (topli obrok, prevoz radnika na posao i dr.) troškovi goriva, energije, amortizacija, otpisi nanaplaćenih potraživanja (u skladu sa MRS), troškovi materijala, troškovi kooperanata, te ostali razni troškovi.

PLAN PRIHODA PREDUZEĆA ZA PERIOD 2017 – 2019.

Tabela 26.

Red. Broj	ORGANIZACIONE JEDINICE	Ostvareno 2016. (procjena)	Planirano 2017.	index	Planirano 2018.	index	Planirano 2019.	index
	1	2	3	3:2	4	4:3	5	5:4
1.	Odvoz smeća	2.222.057	2.224.612	100	2.260.873	102	2.296.821	102
2.	Reciklaža	70.108	75.716	108	81.319	107	88.231	108
2.	Jav.higij.i zelenilo	510.591	512.090	100	513.250	100	515.120	100
3.	Tržnica i pijaca	77.770	78.548	101	79.030	101	79.230	100
4.	Parkirališta	689.572	694.468	101	701.433	101	702.467	101
5.	Pogrebna djelat.	236.379	239.925	102	247.123	103	254.536	103
6.	Ost.poslov.prihodi	119.301	120.494	101	120.635	100	120.985	100
7.	Financijski prihodi	3.943	4.082	103	4.164	102	4.289	103
8.	Ostali prih. i dobici	65.650	66.306	101	66.969	101	67.125	100
	UKUPNO	**3.995.372**	**4.016.241**	**101**	**4.074.796**	**101**	**4.128.804**	**101**

U strukturi ukupnih prihoda najveću stavku od 53 - 55 % čine prihodi od usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja smeća od građana , privrede, ustanova i obrtnika. U navedenom periodu planiran je blagi rast prihoda, prvenstveno zbog povećanja obima poslovanja,odnosno većeg broja korisnika komunalnih usluga. Selektiranje prikupljenog otpada jedan je od prioriteta Preduzeća i u narednom trogodišnjem periodu Preduzeće će aktivno sudjelovati u daljnjem razvoju procesa selektivnog prikupljanja otpada i promotivnim aktivnostima vezanim uz razvoj infrastrukture. Budući, je jedan od prioriteta smanjenje komunalnog otpada,što je ujedno i temelj zaštite okoliša,tokom 2017-2019.godine stvarati će se preduvjeti za odvojeno prikupljanje otpada u Gradu Bihaću. Tokom 2016.godine vidljivi su i prvi rezultati,pa se povećanje prihoda u djelatnosti Reciklaža planira i u narednom periodu. U planiranom periodu u djelatnosti Javne higijene, ne očekuje se značajnija promjena ukupnih prihoda.
Na rast prihoda u djelatnosti Tržnica i pijaca će utjecati kupovna moć građana-kupca,atraktivnost tržnih kapaciteta sadašnjim i budućim zakupcima,konkurencija (supermarketi,trgovački lanci itd.),postojeće stanje poljoprivrede u neposrednoj okolini,kao i nedostatak odgovarajućih institucionalnih okvira itd.
U planiranom trogodišnjem periodu u djelatnosti Parkirališta ne predviđa se značajniji rast poslovnih aktivnosti,a samim tim ni porast prihoda po osnovu ove aktivnosti.
U pogrebnoj djelatnosti planiran je rast prihoda od nadoplata do konačne cijene za dodijeljeno mezarno/grobno mjesto od lica koja imaju zaključen važeći ugovor o rezervaciji mezarnog /grobnog mjesta,zatim kod usluga izgradnje mezarnih/grobnih mjesta i ostalih pogrebnih usluga.

Osim planiranih prihoda iz osnovne djelatnosti u planiranom periodu očekuje se da će Preduzeće ostvariti prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja iz ranijih godina.

PLAN PRIHODA, RASHODA I DOBIT ZA PERIOD 2017- 2019.

Tabela 27.

Godina	Planirani prihodi (KM)	Planirani rashodi (KM)	Planirana dobit (KM)
2017.	4.016.241	3.978.190	38.051
2018.	4.074.796	4.045.689	29.107
2019.	4.128.804	4.102.990	25.814

IX RIZIK OSTVARENJA PLANA POSLOVANJA ZA PERIOD 2017 – 2019.

Preduzeće je izloženo raznim financijskim rizicima koji su povezani sa cjenovnim,kamatnim,kreditnim i rizikom likvidnosti.
Svi ti rizici se aktivno prate i nastoji se umanjiti njihov potencijalni utjecaj na financijsku izloženost Preduzeća.

Cjenovni rizik je rizik promjene ulaznih cijena sirovina i materijala na tržištu koji se koriste kod pružanja usluga. Ako promatramo cjenovni rizik možemo reći da mu Preduzeće nije značajnije izloženo iz razloga što ugovorima definiramo cijene nabavki (nabavka opreme i ostalih stavki koje su značajne za održavanje nivoa obavljanja osnovne djelatnosti).
Jedini problem koji se javlja u vidu cjenovnog rizika je izloženost oscilacijama u cijenama energenata (električna energija,gorivo i dr.) pogotovo što su isti jako bitna stavka u samom poslovanju Preduzeća,a što utječe i na promjene ostalih cijena.

Kamatni rizik povezuje se sa promjenjivim kamatnim stopama na tržištu kapitala i možemo reći da je zanemariv u poslovanju jer Preduzeće nema velikih kreditnih obaveza,odnosno zaduženja i samim tim nema značajnog rizika vezanog uz promjenjive kamatne stope na kredite. Budući da je za svaku veću investiciju potrebno iznaći izvore financijskih sredstava, Preduzeće je racionaliziralo daljnja ulaganja,a cilj je završiti već započete investicije i investirati u nove projekte,ali uz korištenje povoljnih,odnosno bespovratnih izvora financiranja.

Kod obrade izloženosti Preduzeća kreditnom riziku misli se na potraživanja od kupaca,države i ostala potraživanja za koja postoji opasnost da se neće naplatiti. Možemo reći da je naplata potraživanja od kupaca donekle zadovoljavajuća,a za nenaplaćena potraživanja od kupaca, ta potraživanja će se zaštititi podizanjem tužbi i u narednom trogodišnjem periodu. U skladu sa važećim zakonskim propisima JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać dužno je poduzeti sve mjere radi naplate svojih potraživanja,zbog čega ovo preduzeće blagovremeno pokreće postupke pred sudom protiv korisnika usluge koji ne plaćaju svoje obaveze po osnovu iskorištene komunalne usluge,tako da su sva dospjela nenaplaćena potraživanja utužena.
Nenaplaćene usluge od kupaca imaju za posljedicu da preduzeće propušta priliku da ta sredstva uloži (investira) u druge oblike imovine. Plaćanje skupih troškova podizanja tužbi protiv neplatiša, smanjuje vrijednost preduzeća, a da pri tom efekti naplate nisu na zadovoljavajućoj razini.

Kao što se veliki napori posvećuju naplati potraživanja,tako Preduzeće nastoji redovno izvršavati obaveze prema drugima,te daje svoj doprinos sprečavanju nastanka lanca nelikvidnosti u privredi.

Rizik likvidnosti i rizik gotovinskog toka određuje se kao opasnost od neusklađene dospjelosti sredstava u preduzećima,što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću u vidu nedostataka novčanih sredstava za podmirenje dospjelih obaveza. Pravovremeno uočavanje znakova koji upozoravaju na nelikvidnost omogućavaju da se kroz analizu tokova novčanih aktivnosti izbjegnu moguće teže posljedice za Preduzeće.

Osim navedenog, na dugoročniji razvoj Preduzeća utječu i cijene usluga koje nisu ni ekonomske ni razvojne i predstavljaju rizik u smislu realizacije planiranih financijskih ciljeva Preduzeća i nemogućnost povećanja imovine Preduzeća.
Bez obzira na navedenu, kompleksnu problematiku, kontinuiranim praćenjem trškova poslovanja svih organizacionih jedinica Preduzeća, postiže se njihova realizacija u planiranim okvirima.

Za Preduzeće je vrlo bitno da svojim radom uspijeva održati pozitivnu opštedruštvenu klimu u kojoj djeluje kao privredni subjekt, a istovremeno je svjesno postojanja rizika realizacije skromnih planiranih zadataka za period 2017-2019.godina.

X ZAKLJUČAK

Racionalno definisanje ciljeva preduzeća operativnih ili finansijskih vodi ka jačanju snage Preduzeća, odnosno opštem cilju svakog preduzeća, a to je očuvanje i povećanje njegove imovine. Pri tome, treba imati u vidu da se osnovni cilj svakog preduzeća, pa i ovog, u suštini, svodi na očuvanje njegove egzistencije i obezbjeđenje stalnog željenog razvoja.

Ekonomska situacija utiče na redovnost prihoda,odnosno na značajno povećanje istih.
Cilj u periodu 2017-2019.godina je zadržavanje količine i kvalitete usluga,bez promjene u politici cijena,odnosno bez dodatnog opterećenja krajnjeg korisnika.

Preduzeće će provoditi mjere štednje i racionalizacije poslovanja kako se ne ne bi u pogledu troškova dovela u pitanje likvidnost Preduzeća. Istovremeno će se poduzimati sve dostupne mjere naplate dospjelih potraživanja.

Investiranje predstavlja jedini način i sredstvo kojim Preduzeće može obezbijediti svoju budućnost, odnosno buduću egzistenciju i svoje efikasno poslovanje u budućnosti. U tom smislu, investiranje i razvoj preduzeća dolazi kao završni čin cjelokupnog procesa razvoja Preduzeća kojim se realizuju njegovi postavljeni razvojni ciljevi.

Preduzeće je odabralo takav tempo rasta koji omogućava preduzeću očuvanje egzistencije na sadašnjem nivou i realnu razvojnu politiku koja se bazira na realnim planiranim kapitalnim investicijama.

Trogodišnji plan poslovanja usklađivat će se na godišnjem nivou po ukazanoj potrebi, u skladu sa postavljenim ciljevima, revidirati i usaglašavati sa kretanjima na komercijalnom tržištu.

Očekujemo dobru saradnju sa Fondom za zaštitu okoliša FBiH,koji uz Grad Bihać,sufinancira naše investicije u izgradnju i opremanje reciklažnog dvorišta, kao i sa Ministarstvom za građenje,prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK-a koji sufinancira projekt nabavke opreme za djelatnost javne higijene iz Programa raspodjele namjenskih sredstava.

Naša će nastojanja u narednom trogodišnjem periodu biti usmjerena u povećanje kvalitete usluge i unapređenje organizacije rada,kako bismo što uspješnije ispunjavali zadatke koje nam je Osnivač i lokalna zajednica povjerila.

Direktor preduzeća

_____
Vid Šantić,dipl.oec